

જ્યેષ્ઠ ૨૦૨૪

દાદાવાણી

૧૯૨૬ મુદ્રણ ૨૬૦

ભૂતકાળ ને ભવિષ્યકાળ જોડે આપણે લેવાય નથી ને દેવાય નથી. વર્તમાનમાં કાયમ રહેવું,
તેનું નામ જ અમરપદ. અમે વર્તમાનમાં એવા ને એવા જ રહીએ છીએ.
જ્ઞાની પુરુષ કોઈ દહાડો જૂના જ ના થાય. રોજ નવા ને નવા, ફેશ જ લાગ્યા કરે.
એમની વાત ફેશ લાગે, એમનું વર્તન ફેશ લાગે.

વર્ષ : ૩૦, અંક : ૩

સળંગ અંક : ૩૫૧

નવેમ્બર ૨૦૨૪

પાનાં : ૨૮

દાદાવાણી

વર્તમાનમાં વર્તે સદા સો જ્ઞાની જગમાંહી

Editor : Dimple Mehta

© 2024

Dada Bhagwan Foundation.
All Rights Reserved.

Printed by & Published by

Dimple Mehta on behalf of

Mahavideh Foundation

Simandhar City, Adalaj,

Dist.-Gandhinagar - 382421

Owned by & Published at

Mahavideh Foundation

Simandhar City, Adalaj,

Dist.-Gandhinagar - 382421

Printed at

Amba Multiprint

Opp. H B Kapadiya New High
School, At- Chhatral, Tal: Kalol,
Dist. Gandhinagar-382729.

સંપર્ક સૂત્ર :

અડાલજ ત્રિમંદિર, સીમંધર સીટી,

અમદાવાદ-કલોલ હાઈવે,

મુ.પો.: અડાલજ-૩૮૨૪૨૧

જિ. ગાંધીનગર, ગુજરાત.

ફોન : 9328661166-77

email:dadavani@dadabhagwan.org

www.dadabhagwan.org

દાદાવાણી અંગે ફરિયાદ માટે

ફોન / વોટ્સએપ : 8155007500

લવાજમ (ગુજરાતી)

૫ વર્ષ

ભારત : ૧૦૦૦ રૂપિયા

વાર્ષિક સભ્ય

ભારત : ૨૦૦ રૂપિયા

D.D. / M.O. 'મહાવિદેહ

ફાઉન્ડેશન'ના નામે મોકલવો.

સંપાદકીય

સ્વરૂપ જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ પછી જ્ઞાની પુરુષ પરમ પૂજ્ય દાદા ભગવાને (દાદાશ્રીએ) વ્યવહારને સંપૂર્ણ શુદ્ધતાપૂર્વક પૂરો કરવા પાંચ આજ્ઞા આપી છે. દાદાશ્રી હંમેશાં કહેતા કે વ્યવહાર સંબંધી 'વ્યવસ્થિત'ની આજ્ઞા એ કેટલાય અવતારની અમારી શોધખોળ છે, જે આજ્ઞા પાળતા કાયમ ટેન્શન-ચિંતા રહિત મુક્ત જીવન જીવાય. 'વ્યવસ્થિત' એકઝેક્ટ સમજે તો આ બાબુ કેવળજ્ઞાન થાય એવું છે. વ્યવસ્થિત બુદ્ધિથી સમજાય એવું નથી, દર્શનથી સમજાય એવું છે. પોતે અકર્તા થાય તો વ્યવસ્થિત કર્તા છે એ સમજાય. પછી જગતના તમામ સંકલ્પ-વિકલ્પનો અંત આવે. વ્યવસ્થિત એટલે ભૂતકાળ ભૂલી, ભવિષ્ય વ્યવસ્થિતના તાબે સોંપી નિરંતર વર્તમાનમાં રહેવું.

પ્રસ્તુત અંકમાં વ્યવસ્થિતની આજ્ઞાને યથાર્થ રીતે પાળવા માટે દાદાશ્રી વ્યવહારમાં બનતા સામાન્ય ઉદાહરણો દ્વારા વર્તમાનમાં રહેવાની સમજ આપે છે. વર્તમાનમાં રહેવું એટલે જે વખતે જે ચાલે એમાં જ રહો. ચા પીતા હોય તે વખતે ટેસ્ટથી પીવી, જમતા હોય તો ટેસ્ટથી જમવું. ભૂતકાળ અને ભવિષ્યની ચિંતા થવાથી વર્તમાન ભોગવી નથી શકતા, માટે વર્તમાનમાં રહેવું. એટલે 'પ્રાપ્તને ભોગવો, અપ્રાપ્તની ચિંતા ના કરો.' વ્યવસ્થિત જે યથાર્થ સમજે તો આઠ કલાકનું કામ એક કલાકમાં પતે એટલું દર્શન ઊંચું જાય.

આપણું 'અક્રમ'નું સામાયિક કરતા કરતા વર્તમાનકાળને પકડતા આવડે. વર્તમાનમાં રહેવું એટલે પોતે શુદ્ધાત્મા અને ચંદુના જે સંયોગો હોય એને પોતે જુદા જોઈને વર્તમાનમાં સ્થિર રહીએ એ બહુ મોટી જાગૃતિ કહેવાય. વર્તમાનમાં રહ્યા એ જ શુદ્ધ ઉપયોગ. જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા સિવાય બીજો કોઈ વર્તમાનમાં રહી શકે નહીં. દાદાશ્રી કહેતા કે અમે કોઈ દહાડો જૂના ના થઈએ, કાયમ વર્તમાનમાં આનંદમાં જ રહીએ, તેથી અમે ફેશ લાગીએ. અમારા વાણી-વર્તન કાયમ ફેશ લાગે.

વર્તમાન બહુ સૂક્ષ્મ વસ્તુ છે. આ બાબુ ભૂતકાળ ને પેલી બાબુ ભવિષ્યકાળ, એ બેની વચ્ચે સૂક્ષ્મ ભાગમાં વર્તમાન હોય. એને 'જ્ઞાની' જ પકડી શકે. અમારામાં ને તમારામાં ફેર કેટલો ? અમે કાળને વશ કર્યો છે. કાળ વશ કેવી રીતે થાય ? ભૂતકાળ વિસારે પડી ગયો, ભવિષ્યકાળ 'વ્યવસ્થિત'ના હાથમાં, માટે વર્તમાનમાં રહો એટલે કાળ વશ થાય. વર્તમાનમાં રહે એને 'જ્ઞાની' કહ્યા ભગવાને ! 'વર્તમાનમાં વર્તે સદા સો જ્ઞાની જગમાંહી.' ગઈ વસ્તુનો શોચ રહે નહીં, આગમવાંછા ના રહી.

દાદાશ્રી કહેતા કે હું વર્તમાનમાં રહું અને તમને વર્તમાનમાં રહેતા શિખવાડું છું. જ્ઞાન પછી વ્યવહારમાં જે સંયોગ ભેગા થાય ત્યાં વ્યવસ્થિતની આજ્ઞા યથાર્થરૂપે પાળવાનો પુરુષાર્થ માંડી, પ્રત્યેક દ્વારા નિરંતર વર્તમાનમાં રહી સ્વ-સુખ અનુભવાય એ જ હૃદયપૂર્વક અભ્યર્થના.

જય સચ્ચિદાનંદ.

વર્તમાનમાં વર્તે સદા સો જ્ઞાતી જગમાંહી

નિરંતર વર્તમાનમાં રહેવું એ વ્યવસ્થિત

પ્રશ્નકર્તા : ગઈકાલે સત્સંગમાં આવ્યું કે પાંચ આજ્ઞામાંથી ત્રણ વ્યવહારની છે ને બે નિશ્ચયની છે તે જરા સમજવું છે. કેવી રીતે ?

દાદાશ્રી : એટલે શુદ્ધાત્મા જોવું અને રિલેટિવ એનું ખોખું જોવું એ બે નિશ્ચય સ્વરૂપ છે અને ત્રણ વ્યવહારિક છે. એ ત્રણ વ્યવહાર ને આ બે નિશ્ચય. વ્યવહાર-નિશ્ચય સાથેનો આપણો આ માર્ગ બધો. હું એમ નથી કહેતો કે પાંચેય આજ્ઞા પાળો. પાંચ નહીં પણ એક પળાય તોયે બહુ થઈ ગયું. અને તમારે ફક્ત ‘પાંચ આજ્ઞા પાળવી છે’ એવું નક્કી રાખવાનું છે. એ દૃઢતા તમારી એકુંય દહાડો તૂટવી ના જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : તમારી સાથે એક વાત થઈ હતી કે ‘વ્યવસ્થિત એટ એ ટાઈમ હાજર રહેવું જોઈએ.’

દાદાશ્રી : બધું જ્ઞાન, બધા પાંચેય વાક્ય હાજર રહેવા જોઈએ. જે હાજર રહે, એનું નામ જ જ્ઞાન.

પ્રશ્નકર્તા : તો અમારી એવી કઈ ભૂલ છે જેથી એટ એ ટાઈમ હાજર નથી રહેતું ? પછી પાછળથી યાદ આવે છે ? પછી સમભાવે નિકાલ થાય છે. એટલે આ બાબતમાં અમારે વધુ જાણવું છે.

દાદાશ્રી : મૂળ વસ્તુ તો વ્યવસ્થિત એટલે શું કે અવ્યવસ્થિત ગયું હવે અને આ વ્યવસ્થિત રહ્યું. અમારી લાઈફમાં હવે વ્યવસ્થિત રહ્યું બધું. એટલે એ વ્યવસ્થિત એટલે ભવિષ્યની ચિંતા કરવાની નહોય, ભૂતકાળ ભૂલી જવાનું અને નિરંતર વર્તમાનમાં રહેવું એ વ્યવસ્થિત.

આગળ ભૂખ લાગશે કે નહીં, આગળ મરી જવાશે કે નહીં, જીવતું રહેવાશે, માંદું પડાશે કે

નહીં, એ તમારે કશું કરવાની જરૂર ના હોય. વ્યવસ્થિત જ છે. એમાં તમે ફેરફાર કશું કરી શકવાના નથી. માટે તમે એક વાર જ્ઞાનમાં રહો. અને ફેરફાર કરી શકે એવા હતા, ત્યાં સુધી આ જ્ઞાન નહોતું, ત્યાં સુધી ફેરફાર કરી શકો એમ હતા. હવે શુદ્ધાત્મા થયા, એટલે ફેરફાર કરી શકો એમ છો નહીં.

હવે બધા લોકોને માટે વ્યવસ્થિત નથી, આપણું જ્ઞાન આપેલું હોય, અકમ વિજ્ઞાન આપ્યું હોય તેને માટે વ્યવસ્થિત. આ ક્રમિક માર્ગમાંય વ્યવસ્થિત નથી, એટલે તમારે તો વ્યવસ્થિત એટલું સમજી જવાનું કે હવે કશી ઉપાધિ રહી નહીં. હવે તમે વર્તમાનમાં પાંચ આજ્ઞા પાળ્યા કરો, બસ. અને વર્તમાનનું કામ કર્યા કરો.

પોતે અકર્તા તો વ્યવસ્થિત કર્તા

પ્રશ્નકર્તા : બધા વાત કરે છે, પણ વર્તમાનમાં રહેવું ઘણું મુશ્કેલ છે.

દાદાશ્રી : ના, ના, આપણા જ્ઞાનમાં બિલકુલેય મુશ્કેલ છે નહીં. સરળમાં સરળ હોય તો આ છે. મુશ્કેલ પેલું છે, અવળું વર્તવું તે. આમાં (વર્તમાનમાં) નહીં વર્તવું તે મુશ્કેલ છે. આ તો મેં આપેલું છે એમાં રહેવાનું સહજ છે, સરળ છે, સુગમ છે. કહ્યા પ્રમાણે રહેવાનું અને પોતાની બુદ્ધિ ના નાખે તો બસ બહુ થયું. પોતાની બુદ્ધિથી આ અટક્યું છે બધું.

બુદ્ધિ જરા ક્લેમ (વાંધો) ઉઠાવડાવે, પણ તે આપણે બુદ્ધિને કહીએ કે હેં... વ્યવસ્થિત છે. શું કરવા વાંકીચૂંકી થાઉં છું ? બુદ્ધિથી તો જગત ઊભું થયું છે આ.

પ્રશ્નકર્તા : પણ એ હજુ એ (બુદ્ધિનો) આશરો લઈ લેવાય છે ને, દાદા ?

દાદાશ્રી : એ તો માર પડે, બીજું શું થવાનું છે ? બાકી આપણો વ્યવસ્થિત જે શબ્દ છે, એ તો બધાને છેદ ઉડાડી દે એવો છે. ‘વ્યવસ્થિત’ બુદ્ધિથી સમજાય એવું નથી, દર્શનથી સમજાય તેવું છે. આ ‘અક્રમ વિજ્ઞાન’ જેમ છે તેમ બહાર પાડ્યું છે. આ ‘વ્યવસ્થિત’ ‘એક્ઝેક્ટ’ ‘વ્યવસ્થિત’ છે. ‘પોતે’ અર્કર્તા થાય તો ‘વ્યવસ્થિત’ કર્તા છે એવું સમજાય, તો જ જગત ‘જેમ છે તેમ’ સમજાય. ‘વ્યવસ્થિત’ સમજાય નહીં ત્યાં સુધી સંકલ્પ-વિકલ્પ જાય નહીં, ભય જાય નહીં, ક્રોધ-માન-માયા-લોભ જાય નહીં.

પ્રશ્નકર્તા : આ અક્રમ વિજ્ઞાન ડાયરેક્ટ (સીધું) અર્કર્તાપદમાં જ લઈ જાય છે ને ?

દાદાશ્રી : ડાયરેક્ટ. અર્કર્તાપદ, એનું નામ જ અક્રમ. કર્તાપદ એનું નામ ક્રમ. જ્યાં સુધી કર્તા રહે છે ત્યાં સુધી ક્રમ છે. કર્તા ખલાસ થયો એટલે અક્રમ. તેથી જ અક્રમ કહેવાય છે ને ! કર્તા પોતે છે જ નહીં, ‘વ્યવસ્થિત’ કર્તા છે. આ જ્ઞાન અમે ખુલ્લું કર્યું છે તેથી જ ‘લિફ્ટ માર્ગ’ કહીએ છીએ ! બની ગયું એ વ્યવસ્થિત. બનવાનું છે તે વ્યવસ્થિત. આપણે તો વર્તમાનમાં રહેવું. હાથમાં જે કામ આવ્યું હોય એ કર્યા કરવું વર્તમાનમાં.

બતી ગયા પછી ‘વ્યવસ્થિત’ કહેવાય

પ્રશ્નકર્તા : આપણને ભવિષ્યકાળની ચિંતા થાય કે ફલાણું આમ થશે, તે આમ થાય તો સારું. તો પછી એવા ટાણે એમ ના કહી શકે કે ‘વ્યવસ્થિત’માં હશે તેમ થશે, તું શું કામ ચિંતા કરે છે ?

દાદાશ્રી : ‘વ્યવસ્થિત’ના અર્થમાં એવું ના બોલાય કે જે થવાનું હશે તે થશે, વાંધો નથી. જેમ થવાનું હશે તેમ જ થશે, એવું ના બોલાય. એ તો એકાંતિક વાક્ય કહેવાય. એ દુરુપયોગ કર્યો કહેવાય. આ મન, બુદ્ધિ બધા અજ્ઞ સ્વભાવના છે

અને જ્યાં સુધી વિરોધીઓ છે ત્યાં સુધી આપણે જાગ્રત રહેવું પડે ને !

પ્રશ્નકર્તા : તો આ ‘વ્યવસ્થિત’ બહુ નબળો શબ્દ છે. કારણ કે ઘણી જગ્યાએ બહુ દુરુપયોગ થાય છે.

દાદાશ્રી : હા, એનો દુરુપયોગ થાય તો નબળો શબ્દ કહેવાય અને સદુપયોગ થાય તો વ્યવસ્થિત જેવી વસ્તુ નથી ! અને પાછો વ્યવસ્થિતનો મૂળ અર્થ તો જુદો છે પાછો.

કોઈ સગુંવહાલું આપણું માંદું હોય, નજીકનું સગુંવહાલું અને પછી કોઈ બ્રાહ્મણ કહે, ‘એમના ગ્રહો સારા નથી. આ કંઈ ટકે એવું લાગતું નથી.’ એવી વાત આપણે સાંભળી હોય અને છતાં પાછું દાદાનું ‘વ્યવસ્થિત’ યાદ આવે કે ‘વ્યવસ્થિતમાં હશે એ થશે હવે.’ એટલે પછી દવા-દારૂ બંધ થઈ જાય આપણા. આપણા હાથ નરમ થઈ જાય. આ વ્યવસ્થિતનો દુરુપયોગ કરીએ તો આપણા દવા-દારૂ કરવાનો પેલો જે ઉલ્લાસ હતો એ ઊડી જાય અને રાત્રે બેસવાનુંય ઊડી જાય. એ ભયંકર ગુનો કહેવાય. આપણે તો ઠેઠ સુધી જીવવાના છે, એવું માનીને ઠેઠ સુધી દવા-દારૂ બધા ઉપચાર-બુપચાર કરવાના. મહીં ભય લાગે, અંદર ભય લાગ્યા કરતો હોય તો કહેવું કે વ્યવસ્થિતમાં જે હશે એ થશે. પણ ભય લગાડવાની જરૂર નથી. વ્યવસ્થિત ક્યારે કહેવાય ? એ ટપ થયા. એટલે પછી આપણે કહેવું કે વ્યવસ્થિત છે.

કોઈ પણ વસ્તુ ભૂતકાળ થઈ ગયો એટલે ‘વ્યવસ્થિત’ જ કહેવું. પણ ‘બનવાનું છે’ એને ‘વ્યવસ્થિત’ કહેવું નહીં. થયા પછી કહો, અને ભય લાગતો હોય તો નક્કી કરવું કે ‘છે વ્યવસ્થિત પણ મારે તો ચોક્કસાઈ રીતે રહેવું જોઈએ. મારે ભય રાખવાનું કોઈ કારણ નથી. મારે તો ચોક્કસ રીતે જ ચાલવું છે.’ આટલું જ સમજવાની જરૂર

છે. કારણ કે વૈજ્ઞાનિક હોય છે રીત. આ ગપ્પાં મારે એ રીતે ચાલે નહીં, સૈદ્ધાંતિક હોવી જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : અમારે 'વ્યવસ્થિત'નું અવલંબન ક્યારે લેવું ?

દાદાશ્રી : ગજવું કપાયા પછી. કારણ કે 'વ્યવસ્થિત'નું સીધું અવલંબન કોણ લે ? સંપૂર્ણ જ્ઞાન હોય તે જ લે. બીજા તો જરાક ડખો કરી નાખે, 'વ્યવસ્થિત'નો દુરુપયોગ કરી નાખે. એટલે પતી ગયા પછી 'કમ્પ્લીટ' (પૂરેપૂરું) 'વ્યવસ્થિત' કહેવાનું અને ભવિષ્યનો વિચાર આવે ત્યારે 'વ્યવસ્થિત' છે કહેવું પાછું.

પ્રશ્નકર્તા : કેટલીક વખતે વાતચીતમાં અંદર 'વ્યવસ્થિત છે, વ્યવસ્થિત છે' બોલે અને કામની શરૂઆતેય ના કરી હોય.

દાદાશ્રી : ના બોલાય એવું, જોખમ છે એ. એ તો જ્ઞાની પુરુષ ચાહે તો કરે. બાકી બીજા બધાને તો હજુ સંપૂર્ણ શુદ્ધ ઉપયોગ છે નહીં, એટલે જોખમ લાવે. 'વ્યવસ્થિત' કહીને, આંખો મીંચીને કેમ ચાલતા નથી ? રસ્તામાં આંખો મીંચીને ચાલે ખરો ? કેમ 'વ્યવસ્થિત' કહીને ચાલતો નથી ? ત્યાં તો ઉઘાડી આંખે ચાલે છે અને 'વ્યવસ્થિત' કહીને એમ કેમ નથી કહેતો કે હવે બેસી રહો ને ! હવે જમવાનું મળે તો ઠીક છે, નહીં તો કંઈ નહીં, 'વ્યવસ્થિત' છે ! એવું નથી બોલતો ને ? 'વ્યવસ્થિત'નો દુરુપયોગ કરે એ ગુનો છે.

'વ્યવસ્થિત શક્તિ' આપણે કહી છે ને, તે આ શરીરના બધા અવયવો એને તાબે છે. એટલે આપણે સહજ ભાવમાં 'હું શુદ્ધાત્મા છું' એમ માનીને 'વ્યવસ્થિત'ને સોંપી દઈએ ને અને ડખોડખલ ના કરીએ. 'કામે નહીં જાય તો શું બગડી જશે !' એવું કંઈ ના બોલાય. એ ડખોડખલ કહેવાય. જવાનું આપણી સત્તામાં નથી, તો એવું કેમ બોલાય ? એ ડખોડખલ કરે છે ને, તેને લીધે

વાત સમજાતી નથી. નહીં તો બહુ જ સહેલાઈથી કામ પતી જાય. સંસાર બહુ સરસ ચાલે એવો છે.

હવે આ વ્યવસ્થિત જો યથાર્થ સમજે ને, તો ઓફિસમાં આઠ કલાકનું કામ એક કલાકમાં પતે એવું છે. એક જ કલાકમાં પતે એટલું દર્શન ઊંચું જાય.

ભવિષ્યતા પ્લાનિંગની લક્ષમણરેખા

પ્રશ્નકર્તા : અઠવાડિયાનો તમે કાર્યક્રમ પ્લાન કરો કે આવતા અઠવાડિયામાં શું શું કરવાનું છે, એ ફ્યુચરની (ભવિષ્યની) વ્યાધિ ગણાય ?

દાદાશ્રી : ના.

પ્રશ્નકર્તા : તો શું કહેવાય ? એને કેવી રીતે કહેવાય ?

દાદાશ્રી : એ તો 'વ્યવસ્થિત' કહેવાય.

પ્રશ્નકર્તા : પણ એ પ્લાન કરવો એ બરાબર ને ?

દાદાશ્રી : એ પ્લાન તો ચંદુભાઈ કરે, તમે નહીં. તમે જાણો, તમે જાણનાર ! પ્લાનિંગ તો કરવું જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : પ્લાનિંગ એ ઉપાધિમાં આવે કે નહીં ?

દાદાશ્રી : ના. ઉપાધિ તો ક્યારે, પોતાના માથે હોય ત્યારે. આ તો ચંદુભાઈને માથે છે. ચંદુભાઈને કહેવું જોઈએ કે ભઈ, પદ્ધતિસર કરો. પ્લાનિંગ કરીને કરો તો સારું.

પ્રશ્નકર્તા : પણ આપે કહ્યું ને કે ભવિષ્યની વાત બાજુ ઉપર મૂકી દો, તારા હાથમાં છે નહીં, વ્યવસ્થિતના હાથમાં છે, તો પછી પ્લાનિંગ કરવાનું પ્રયોજન ખરું ? પ્લાનિંગ કરવું જોઈએ તો પછી ?

દાદાશ્રી : શું થાય છે એ જુઓ.

પ્રશ્નકર્તા : એ જે થાય છે એ પણ વ્યવસ્થિત. પ્લાનિંગ થાય છે એ વ્યવસ્થિત છે.

દાદાશ્રી : પ્લાનિંગ થઈ જાય તેય ખોટું નથી, ના થાય તોય ખોટું નથી.

પ્રશ્નકર્તા : ‘વ્યવસ્થિત’ કરે છે એટલે ચિંતા નહીં, ભાંજગડ નહીં કશી.

દાદાશ્રી : હા, ભવિષ્યકાળની ચિંતા જ બંધ થઈ ગઈ. અને ભવિષ્યની ચિંતા બંધ થાય એવું કોઈ કાળે બનેલું નહીં. એ છેલ્લા અવતારમાં જ બંધ થાય, છેલ્લે એને કેવળજ્ઞાન થયા પછી. અને એક આ અક્રમ વિજ્ઞાનનો પ્રતાપ જુઓ ને ! બધાય કહે છે, ‘મને કશી ચિંતા-બિંતા કશું જ નથી.’

પ્રશ્નકર્તા : પણ ‘એ ચિંતા નથી’ એ તો વ્યવસ્થિતનો પ્રતાપ ને !

દાદાશ્રી : હા, વ્યવસ્થિતના જ્ઞાનનો પ્રતાપ ! અને એકલા વ્યવસ્થિત પર નહીં, અનુસંધાન છે આ. તમે શુદ્ધાત્મા થયા ને એટલે શુદ્ધાત્માને ચિંતા હોય જ નહીં ને ! આ વ્યવસ્થિત તમને એમાં હેલ્પ કરે છે અને નહીં તો પેલું જરા ગૂંચવાડો રહ્યા કરત. સંપૂર્ણ શુદ્ધાત્માને ચિંતા કેવી ? ચિંતા તો ક્યાં આગળ ? એંસી ટકા શુદ્ધ થયા અને વીસ ટકા બાકી, તો વીસ ટકા ચિંતા રહી. અહીં તમે સો ટકા શુદ્ધ થઈ જાવ છો, ચિંતા કોને રહી પછી ? આ વ્યવસ્થિત એમાં હેલ્પ કરે. મોટામાં મોટી શોધખોળ છે વ્યવસ્થિત તો !

ભૂતકાળ, ‘અત્યારે’ કોણ સંભારે ?

પ્રશ્નકર્તા : આવતી કાલની ચિંતા ન કરે તો ચાલે શી રીતે ?

દાદાશ્રી : આવતી કાલ હોતી જ નથી. આવતી કાલ તો કોઈએ જોયેલી જ નહીં જગતમાં. જ્યારે જુઓ ત્યારે ‘ટુ ડે’ (વર્તમાન) જ હોય.

આવતી કાલ તો મુશ્કેલીના સાધન તરીકે છે. ગઈ કાલનો અર્થ જે કાળ ગયો તે. ભૂતકાળ એનું નામ ગઈ કાલ. એટલે આવતી કાલની ચિંતા કરવાની જરૂર જ નથી.

પ્રશ્નકર્તા : તો અગાઉથી ટિકિટ શી રીતે કઢાવો છો ?

દાદાશ્રી : એ તો ‘એવિડન્સ’ (પુરાવો) છે. એ સાચું નાય પડે કોઈ દિવસ. આ તમે પ્રોગ્રામ નથી કરતા કે રપમી તારીખે મુંબઈ જવું છે, ૨૮મી તારીખે વડોદરા જવું છે ? એ બધું તમને ‘વિઝન’ છે જ. એ ‘વિઝન’થી તમે યથાર્થ રીતે જોતા નથી. તમે આમ બગવાયા બગવાયા ‘વિઝન’થી જુઓ છો. યથાર્થ ‘વિઝન’માં તમે સ્થિરતામાં રહીને જોઈ શકો. નિયમ એવો છે કે અમુક બાઉન્ડ્રી સુધી તમે જુઓ તો તમને યથાર્થ ‘વિઝન’ મળશે ને એ ‘બાઉન્ડ્રી’ની આગળ આજે જોશો તો અત્યારે ઠોકર ખાશો. જેની જરૂર નથી એને જોશો નહીં. આપણે ઘડિયાળ આગળ જો જો કરીએ તો ઊલટું અહીં આગળ ઠોકર વાગે. એટલે આ ‘વિઝન’માં અમુક હદ સુધીનું જ જોઈ જોઈને ચાલવું.

જ્યાં આવતી કાલ નામની વસ્તુ જ નથી એનો અર્થ શો ? જે કાળ ચાલી રહ્યો છે તે આજ છે અને ગયા કાળને ગઈકાલ કહે છે, એ ભૂતકાળ છે. ભૂતકાળને તો કોઈ મૂર્ખોય ના સંભારે. એક વર્તમાનકાળમાં જ રહો.

ભૂતકાળ યાદ કરતા, ખોઈએ વર્તમાન

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં શી રીતે રહેવાય ?

દાદાશ્રી : ભૂતકાળ ભૂલી જઈએ તો ! ભૂતકાળ તો ગોંન (જતો રહ્યો), એને યાદ કરીએ તો શું થાય આજે ? વર્તમાનનો નફો, આ નફો ખોઈએ. અને પેલી ખોટ તો છે જ. ક્યાં રહેવું જોઈએ ?

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં.

દાદાશ્રી : હં. ભવિષ્યકાળ તો વ્યવસ્થિતને તાબે સોંપ્યો, ભૂતકાળ તો ખોવાઈ ગયો. તો કહે, જે જે ભૂતકાળની ફાઈલો મનમાં ઊભી થઈ તે અત્યારે નિકાલ નહીં કરવાની ? ત્યારે કહે, 'ના, એ તો રાતે દસ-અગિયાર વાગે આવો. એક કલાકનો ટાઈમ રાખ્યો છે તે ઘડીએ આવો, તેનો નિકાલ કરી દઈશું. અત્યારે નહીં.' અત્યારે તો પૈસાની ખોટાં આવે તો વર્તમાન ખોઈએ નહીં. એટલે ક્યાં રહેવું જોઈએ ?

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં.

દાદાશ્રી : આ દાદા શેમાં રહે છે ?

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં.

દાદાશ્રી : હં, ઘડીવાર પેલા અમને આમ કહી ગયા હતા, જો હું યાદ કરું તો અત્યારે છે તે વર્તમાન, તેય ખોઈ નાખું. થઈ ગયું ત્યાં જ એને નિકાલ કરી નાખવાનો.

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં વર્તવું એકઝેકટલી, આમ દાખલા સહિત સમજાવો.

દાદાશ્રી : અત્યારે તમે શેમાં છો ? કુસંગમાં છો કે સત્સંગમાં છો ? હોટલમાં છો કે શેરબજારમાં છો એ ના ખબર પડે તમને ? ક્યા બજારમાં છો ?

પ્રશ્નકર્તા : સત્સંગમાં છું.

દાદાશ્રી : સત્સંગમાં છો. એટલે અત્યારે વર્તમાનમાં વર્તો છો તમે. હવે ચાર દહાડા પહેલા છસો રૂપિયા તમારા ખોવાઈ ગયા હોય, એ યાદ આવે એટલે ભૂતકાળ થઈ ગયું, એને યાદ કરો અહીં આગળ વર્તમાનમાં, તો ભૂતકાળ ખેંચી લાવ્યા. અને (પહેલા) અહીં આવતા અડચણ પડી હોય ને, (તે અત્યારે) વિચાર કરીએ કે સાલું, અડચણ પડશે. હવે તો આમ કરવું છે ને તેમ

કરવું છે, અહીં આગળ બેઠા બેઠા વર્તમાનમાં, ભવિષ્યકાળનો વિચાર કરીએ એ ભવિષ્યકાળ કહેવાય. એ વર્તમાનમાં વર્તવાનું કહીએ છીએ. શું ખોટું કહીએ છીએ ? સમજાઈ ગયું પૂરું ?

પ્રશ્નકર્તા : હવે સમજાઈ ગયું.

દાદાશ્રી : ગઈ સાલ છોકરો મરી ગયો હોય એ સત્સંગમાં યાદ આવે ને, તો એ મનનો સ્વભાવ છે, તે દેખાડે છે, તો પોતે ભૂતકાળમાં ખોવાઈ જાય. નહીં તો બાકી એમ ને એમ ખોવાય એવો માણસ નથી. આ કોઈ સળી કરનાર જોઈએ. કોઈ ડખલ કરનાર હોય તો તરત મન મહીં બૂમ પાડે, મન દેખાડે, 'છોકરો મરી ગયો છે ને ! મારો છોકરો...' 'હવે એ તો ગયું, અમારે અહીં શું લેવાદેવા ? અહીં કેમ લઈને આવ્યો, આ ફાઈલ તો, ઓફિસની ફાઈલ અહીં કેમ લઈને આવ્યો ?' હાંકીને કાઢી મેલવું.

એવું વિભાજન ના કરતા આવડે તો શું થાય ? રસોડામાંય છોકરો મરી ગયેલો લાગે. એટલે પછી હેં.... રસ-પૂરી હોય ને, તો બળ્યું સુખ ના જતું રહે ?

પ્રશ્નકર્તા : જતું રહે.

દાદાશ્રી : તે ઘડીએ છોકરાનો વિચાર આવે તો ગેટ આઉટ, ઓફિસમાં આવજે, ના બોલાય એવું ?

પ્રશ્નકર્તા : હા, કહેવાય.

દાદાશ્રી : 'કેમ આવ્યું છે' એવું કહેવાય નહીં ? 'એ તમે બોલાવ્યા એટલે આવ્યા છીએ.' પણ આપણે કહેવું, 'અહીં નહીં, કમ ઈન ધી ઓફિસ.' અને રસ-રોટલી ખાતી વખતે યાદ આવ્યું, અમુક જગ્યાએ જાત્રામાં જવાનું છે, ત્યાં મારું જમવાનું કંઈ ઠેકાણું પડશે નહીં ! અલ્યા મૂઆ, આ અહીં શું કરવા આવ્યું ? એવો વિચાર આવે મહીં, ના આવે ?

પ્રશ્નકર્તા : આવે મહીં.

દાદાશ્રી : તો આપણે શું કહેવાનું ? અહીંથી ગેટ આઉટ. એ ત્યાં જે હશે, ત્યાંનું જોઈ લઈશું અમે. ઓન ધી મોમેન્ટ કહી દેવું. એટલે લોકો તો ઓફિસોમાંય એવો હિસાબ રાખે છે, ડોક્ટરને મળવાનો ટાઈમ, ટાઈમ ટુ ગો. તો લોકો ગોઠવાઈ જાય છે, નહીં ? અને ટાઈમ ન રાખ્યો હોય તો ?

પ્રશ્નકર્તા : ગમે ત્યારે આવે.

દાદાશ્રી : મારા જેવા તો ડોક્ટરે ટાઈમ ન રાખ્યો હોય તો પેસી જ જાય ને !

પ્રશ્નકર્તા : હા, પેસી જાય.

દાદાશ્રી : એટલે એ ટાઈમ રાખવો જોઈએ. એવું આપણે મહીંવાળા માટે ટાઈમીંગ રાખવો જોઈએ. એ ગમે ત્યારે આવે ને બૂમાબૂમ કરે. એ મૂઆ, ખાવાય ના દે પછી. તેં પેસવા જ શું કરવા દીધું, એના બાપનું રાજ છે ? આપણે જીવતા છીએ, ત્યાં તો એ બધા મરેલા છે. અમારું આ બધું વિભાજન બરાબર છે ને ?

પ્રશ્નકર્તા : એકદમ બરાબર છે.

દાદાશ્રી : જે રસ્તે હું આવ્યો, તે જ રસ્તો શિખવાડું છું.

ઓફિસમાં સાહેબે ચાર વાગે કંઈ કામ સોંપ્યું હોય કે આનું એક્સટ્રેક્ટ (સાર) જરા કાઢી આપો ને ! ત્યારે વચ્ચે મહીં મન બોલ્યું, રાતે હોટલમાં કેવી મજા આવી હતી ! એવું બોલ્યું એટલે ચિત્રપટેય થાય મહીં. એવિડન્સ ઊભો થાય તો શું થાય ?

પ્રશ્નકર્તા : બગડી જાય કામ.

દાદાશ્રી : હા, પછી એ વાતનો એક્સટ્રેક્ટ નીકળે નહીં. એના એ જ સાહેબ પછી બૂમો પાડે. જો ગૂંચાઈ ગયો છે ને ભવિષ્યની ચિંતામાં, ભૂતકાળમાં ખોવાઈ ગયો ને !

પ્રશ્નકર્તા : હા, ખોવાઈ ગયો.

દાદાશ્રી : એટલે આવું છે. અમે જે જ્ઞાન આપ્યું છે ને, વર્તમાનમાં રહો, ભૂતકાળમાં નહીં. કોઈ ભૂતકાળ હેલ્પ (મદદ) નહીં કરી શકે, નુકસાન જ કરશે. અમે વર્તમાનમાં રહીએ છીએ.

આ સ્ત્રીઓ રસોઈ કેમ કરી શકે છે ? સ્ત્રીઓ દોઢ કલાકમાં બધી રસોઈ બનાવી દે. અને આપણે બનાવો જોઈએ !

પ્રશ્નકર્તા : ના બનાવી શકે.

દાદાશ્રી : કારણ કે એ વર્તમાનમાં રહી શકે છે. અને આ પુરુષ તો ચંચળ સ્વભાવનો, મન જાતજાતની બૂમો પાડે. અને એમને જ્યારે આવી કંઈક દેહની મુશ્કેલી થાય, ત્યારે કહેશે, ‘તું સૂઈ જા, તારી તબિયત બરોબર નથી.’ અને આપણે દાળ બનાવીએ તો દાળ બગડી જાય. દાળ બગડેલી સુધારવા જાય તો વધારે બગડે.

અહીંથી સ્ટેશને ગયા અને ગાડીએ જવું હતું, બહુ ઉતાવળ હતી, આજની તારીખનો કેસ હતો, છતાં ગાડી હાથમાં ના આવી ને ગાડી ચૂક્યા તો ચૂક્યા. એ થઈ ગયો ભૂતકાળ અને ‘કોર્ટમાં શું થશે’ એ ભવિષ્યકાળ, એ ‘વ્યવસ્થિત’ના તાબામાં છે. માટે આપણે વર્તમાનમાં વર્તો ! અમને તો આવું પૃથક્કરણ તરત જ થઈ જાય. તમને જરા વાર લાગે. અમને ‘ઓન ધી મોમેન્ટ’ બધું જ્ઞાન ત્યાં આગળ હાજર થઈ જાય. એટલે તમે વર્તમાનમાં રહો. સત્સંગ ચાલતો હોય તો સત્સંગમાં રહેવું.

ભૂતકાળને ઉઠામવું એ ભયંકર ગુલો

પ્રશ્નકર્તા : ગઈકાલે સત્સંગમાં એવી વાત નીકળી કે ભૂતકાળ યાદ કર મા અને વર્તમાનમાં રહે. હવે મને થયું કે ભૂતકાળ યાદ કરવો નથી પણ ભૂતકાળનું તો, મન અને ચિત્ત સામે આ એકદમ તાદૃશ્ય ખડું થઈ જાય છે. એટલે ભૂતકાળ

તો આમ ડંબે છે, સંવાડે સંવાડે ભૂતકાળ ઊભો થાય છે. એટલે એમ થાય કે આ ભૂતકાળ ભૂલવો કેવી રીતે ?

દાદાશ્રી : એવું છે ને, તમારી આ (ભૂતકાળ ઉથામવાની) ક્રિયા વેરના નિકાલ માટે ચાલે છે. તમારે તો ભૂતકાળ દેખાય, એટલે પછી પ્રતિક્રમણ ચાલુ થાય. એટલે ભૂતકાળ ઉથામ્યા વગર તમારે પેલા હિસાબ ના દેખાય ને ! બાકી આવું, તમારા જેવું કો'કને જ હોય. આવું બીજા બધાને ના હોય. એટલે બીજા બધાને 'વર્તમાનમાં રહો' એમ કહીએ.

ભૂતકાળ તો બુદ્ધિશાળી માણસો હોય, જે 'જ્ઞાન' નથી સમજતા, તેય ભૂતકાળને નથી ઉથામતા. શાથી ભૂતકાળ ઉથામવો નહીં, કે જેનો ઉપાય નહીં, તેનો સંકલ્પ નહીં. ભૂતકાળ એટલે ઉપાય વગરની વાત ! એટલે આપણે શું કહીએ છીએ કે જ્ઞાન મળ્યું છે, માટે ભૂતકાળને ઉથામશો નહીં.

વ્યવસ્થિત છે તે શું કહે છે ? ભૂતકાળ ગોન (ગયો). ભૂતકાળને તો કોઈ મૂર્ખોય ઉથામે નહીં. કોઈ એક મિનિટ પહેલા દસ હજાર પાઉન્ડ કાપી ગયો, એ થઈ ગયો ભૂતકાળ. તે ભૂતકાળને ઉથામવો એ ભયંકર ગુનો છે.

પ્રશ્નકર્તા : આપે કહ્યું ને, ભૂતકાળને ઉથામવો એ ભયંકર ગુનો છે, પણ ઉથામાઈ જાય છે.

દાદાશ્રી : ઉથામાઈ જાય છે તેનેય આપણે જાણવું જોઈએ. એના જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા રહેવાનું છે. આત્મા આપેલો છે, એ આત્મા જેવો તેવો નહીં, નિરંતર એક ક્ષણ પણ સમાધિ ના જાય એવો આત્મા આપેલો છે. અને એવા કેટલાય મહાત્માઓ છે કે જેને એક ક્ષણ પણ સમાધિ જતી નથી.

તમને તો આ 'જ્ઞાન' મળ્યું છે અને ભવિષ્યકાળ 'વ્યવસ્થિત'ના તાબામાં સોંપ્યો

છે. એટલે વર્તમાનમાં રહો. 'વ્યવસ્થિત' ઉપર તો તમને ખાતરી થઈ ગઈ છે ને ? તો પછી ભવિષ્યકાળ માટે તમને કશું કરવાનું રહ્યું નહીં. અને આ ભૂતકાળ જે તમે ઉથામો છો, તે તમારી પાછળની ફાઈલોનો નિકાલ કરો છો. એટલે એને કંઈ ભૂતકાળ ઉથામ્યો ના કહેવાય.

પ્રશ્નકર્તા : હા, હવે એ બરોબર છે.

દાદાશ્રી : આ બીજા માણસોના અમથા અમથા બીજા બાબતોમાં ભૂતકાળ ઉથામે. ફાઈલોનો નિકાલ કરવા માટે તો ભૂતકાળ ઉથામવો જ પડે. કારણ કે દુકાન આપણે કાઢી નાખવી છે. એટલે હવે આપણે શું કરવાનું ? ભરેલો માલ વેચવાનો અને નવો માલ લેવાનો નહીં. છતાંય પાછો એટલો વિવેક રાખવો પડે કે અમુક માલ વેચાતો ના હોય તો, ખાંડ ખલાસ થઈ ગઈ હોય તો બીજા નવી ખાંડ લાવવી પડે પાછી. એટલે વિવેકપૂર્વક આ દુકાન ખાલી કરવાની છે.

પ્રશ્નકર્તા : જો ભૂતકાળને ઉથામશો નહીં કહીએ, તો પછી પ્રતિક્રમણ કરવાની જરૂર શી રહી ?

દાદાશ્રી : પ્રતિક્રમણ કરે છે તેને ભૂતકાળનો વાંધો નથી. પ્રતિક્રમણ એ તો આપણે અતિક્રમણને કાઢીને એનો નિકાલ કરીએ છીએ. ભૂતકાળ ઉથામવો નહીં એટલે શું કે પરમ દા'ડે કો'કની જોડે લઢવાડ થઈ હોય તે મનમાં અંદર રાખી મૂકીએ. બાકી પ્રતિક્રમણ કરવા માટે યાદ આવતું હોય તો તેનો વાંધો નથી, પણ મનમાં રાખી મૂકીએ નહીં. એને આપણે બોજારૂપ સમજીએ. એવું આપણે ના કરવું.

પ્રતિક્રમણ કરવા માટે તો ભૂતકાળને સંભારવો પડે. પ્રતિક્રમણ તો જેટલા કંઈ આપણે ભૂલી ગયા હોઈએ તેને બોલાવીને, એનું અતિક્રમણ થયું હોય તો આજે પાછું તેને સંભારીને પ્રતિક્રમણ

કરવું પડે. તે તો ચાલે જ નહીં ને ! પ્રતિક્રમણ તો કરવા જ પડે ને ! આ પ્રતિક્રમણનો મુખ્ય માર્ગ છે આપણો ! અને એ પ્રતિક્રમણ તો ભૂતકાળમાં થઈ ગયેલાના જ થાય ને ! ભવિષ્યકાળને માટે પ્રત્યાખ્યાન હોય.

પ્રાપ્તને ભોગવ, અપ્રાપ્તની ચિંતા ના કરીશ

પ્રશ્નકર્તા : ભૂત અને ભવિષ્યને ભૂલી જવાનું ?

દાદાશ્રી : ના, ભૂલી જવાનું નહીં, વર્તમાનમાં જ રહેવાનું. ભૂલવું એ તો બોજો કહેવાય. ભૂલ્યું ભૂલાય નહીં, ને જે ભૂલવા જઈએ તે વધારે યાદ આવે. એક જણ મને કહેતો હતો, કે ‘હું સામાયિક કરવા બેસું છું ત્યારે વિચાર કરું છું કે ‘દુકાન આજે યાદ ના આવે.’ તે દહાડે સામાયિકમાં પહેલો જ ધબડકો દુકાનનો પડે છે ! આમ શાથી થાય છે ? કારણ કે દુકાનનો તિરસ્કાર કર્યો ને કે દુકાન યાદ ના આવે ! આપણે તો કોઈનો તિરસ્કાર કરવાનો નહીં. વર્તમાનમાં રહેવું એ એક જ વાત છે.

અમદાવાદના એક શેઠ મળ્યા’તા. તે જમતી વખતે મિલમાં ગયા હોય. એ મારી જોડે જમવા બેઠા હતા. તે શેઠાણી સામા આવીને બેઠા તો મેં પૂછ્યું, શેઠાણી, ‘તમે કેમ સામે આવીને બેઠા ?’ તો કહે, ‘સમી રીતે જમતા નથી શેઠ કોઈ દહાડોય.’ એટલે હું સમજી ગયો. ત્યારે મેં શેઠને પૂછ્યું, ત્યારે કહે, ‘મારું ચિત્ત બધું ત્યાં જતું રહે છે.’ મેં કહ્યું, ‘એવું ના કરશો. વર્તમાનમાં થાળી આવી એને પહેલું (પતાવો.) એટલે પ્રાપ્તને ભોગવો, અપ્રાપ્તની ચિંતા ના કરો. જે પ્રાપ્ત વર્તમાન હોય એને ભોગવો.’

ચિંતા થતી હોય તો પછી જમવા માટે રસોડામાં જવું પડે ? પછી બેડરૂમમાં સૂવા જવું પડે ? અને ઓફિસમાં કામ પર ?

પ્રશ્નકર્તા : એ પણ જઈએ.

દાદાશ્રી : એ બધા ડિપાર્ટમેન્ટ છે. આ એક જ ડિપાર્ટમેન્ટની ઉપાધિ હોય, તે બીજા ડિપાર્ટમેન્ટમાં ના લઈ જવી. એક ડિવિઝનમાં જઈએ ત્યારે તે પૂરતું બધું સંપૂર્ણ કામ કરી લેવું. પણ બીજા ડિવિઝનમાં જમવા ગયા એટલે પેલી ઉપાધિ પેલા ડિવિઝનમાં અને આ જમવા ગયા તો ટેસથી જમવું. બેડરૂમમાં ગયા તો પેલી ઉપાધિ ત્યાંની ત્યાં રાખવી. આમ ગોઠવણી નથી એ માણસ માર્યો જાય. જમવા બેઠો હોય, તે ઘડીએ ચિંતા કરે કે ઓફિસમાં શેઠ વઢશે ત્યારે શું કરીશું ? અલ્યા, વઢશે ત્યારે દેખ લેંગે ! અલ્યા, જમ ને નિરાંતે !

આ જમવાની થાળી સામે આવે તો તે એક ચિત્તે શાંતિથી જમ. જો ચિત્ત ઠેકાણે હશે તો સ્વાદિષ્ટ લાગશે અને બે ચિત્ત હઈશ તો બત્રીસ ભાતનું જમણ ભાવશે નહીં. આ શરીરને આટલી ખીચડી આપી હોય તો આખી રાત શાંતિ રાખે, સમાધિ રાખે તેવું છે. આ તો ધોકડું જમે અહીં ને ‘પોતે’ જાય મિલમાં !

આ મનુષ્યોને પાછા હાર્ટ ફેઈલ થઈ જાય છે ! સ્કૂલમાં તો ફેઈલ નહોતો થતો ને અહીં શી રીતે ફેઈલ થઈ જાય છે ? આ જાનવરો ખાય છે ત્યારે તપાસ કરજે કે એનું ચિત્ત બહારગામ જાય છે કે નહીં ? કૂતરું ખાતી વખતે ટેસ્ટમાં આવીને પૂંછડી પટપટાવે છે ! બધાય જાનવરોનું ચિત્ત ખાય છે ત્યારે ખાવામાં જ હોય છે; ને આ શેઠિયાઓ, વકીલો, ડોક્ટરોનું ચિત્ત તો ખાતી વખતે એક્સન્ટ (ગેરહાજર) હોય છે, એનાથી તો હાર્ટ ફેઈલ અને બ્લડ પ્રેશર થાય છે. હાર્ટ ફેઈલ અને બ્લડ પ્રેશર એ તો એક્સન્ટ ચિત્તનું પરિણામ છે. બે ચિત્તથી ખાય છે તેથી મહીં નસો બધી સજજડ થઈ જાય છે. આ ડોક્ટરોનું ચિત્ત ઓપરેશન કરતી વખતે બીજે ભટકે તો દર્દીની શી દશા થાય ? તે ખાતી

વખતેય મહીં પાર વગરના ઓપરેશન થાય છે, માટે જમતી વખતે ચિત્તને પ્રેઝન્ટ (હાજર) રાખીને જમો. જમતી વખતે ‘ચિત્ત’ની હાજરી પૂરવી, કે ‘હાજર છે કે ?’

એવો વખતેય આવશે કે ડોક્ટરોના ચિત્ત ક્યાંના ક્યાં ભટકશે ! પણ ઓપરેશન વખતે ચિત્ત હાજર રહે છે એ તો સારું. જો ચિત્તની હાજરી વગર ઓપરેશન કરે તો તે દર્દી મર્યા પછી, બળી ગયા પછી મહીંથી કાતર નીકળે ! તેથી જ તો બીકના માર્યા ડોક્ટરો ઓપરેશન વખતે ચિત્તને હાજર રાખે છે.

બધામાં ચિત્ત હાજર કદાચ ના રહે. બીજામાં ચિત્ત ગેરહાજર હશે તો ચાલશે; પણ માત્ર ખાતી વખતે ચિત્તને હાજર રાખજે.

પ્રશ્નકર્તા : ‘વર્ક વ્હાઈલ યુ વર્ક એન્ડ પ્લે વ્હાઈલ યુ પ્લે’ એના જેવું, દાદા ?

દાદાશ્રી : એ વાક્યો ફોરેનવાળા માટે, સહજ લોકો માટે છે; વિકલ્પી માટે નથી. જ્ઞાનીને તો ‘વર્ક વ્હાઈલ યુ વર્ક એન્ડ પ્લે વ્હાઈલ યુ પ્લે રહે.’ કારણ કે બહારનો ભાગ અને અંદરનો ભાગ, બન્ને એમને સહજ હોય છે. એમનું ચિત્ત તો ક્યારેય ગેરહાજર ના હોય.

ઈન્ડિયન્સ (ભારતીયો) માટે તો આ વાક્ય નકામું છે, એને રાખીને શું કરવું ? છતાં અમે કહીએ છીએ કે માત્ર જમતી વખતે ચિત્તને હાજર રાખજે. ઓફિસે જવા અગિયારને બદલે સવા અગિયાર થયા તો ‘દાદા’ને યાદ કરજો, કહેજો કે, ‘દાદા, તમે કહેતા હતા ને કે જમતી વખતે ચિત્ત હાજર રાખજો, પણ આ તો આજે સવા અગિયાર વાગી ગયા છે. હું કંઈ જાણું નહીં. તમે કહો છો તેમ ચિત્તની હાજરીમાં જ જમું છું, પછી આગળ તમે જાણો.’ તે પછી ચિત્ત ઠેકાણે રહેશે અને બોસને જે કહેવું હોય તે ભલે કહે ને બોસ એય એક

પ્રકૃતિનો નચાવ્યો ભમરડો જ છે ને ! સ્વસત્તામાં આવ્યો જ નથી ને એય ! પુરુષ (આત્મા) થયો જ નથી ને ! જગત આખું પરસત્તામાં જ છે ને !

જમતી વખતે ચિત્તને હાજર રાખવાનું, એટલે ખબર પડે કે ભજિયામાં મીઠું વધારે છે કે ઓછું, મરચું વધારે છે કે ઓછું ! આ તો ચિત્તની ગેરહાજરીમાં જમે તે ખબરેય ના પડે કે યા ગોળની છે કે ખાંડની ! અલ્યા, સંયોગ જે અત્યારે ભેગો થયો છે તે સારી રીતે ભોગવ. આ તો શેઠ જમે અહીં ને કારખાનું સાત માઈલ છેટે હોય તે ત્યાં (પહોંચી) ગયો હોય ! જે ભેગો થયો હોય તેને આપણે સલામ કરીએ છીએ ને ! સાત માઈલ છેટે હોય તેને તો અક્કળવાળોય સલામ ના કરે.

આ તો પૈસા પર પૈસા, તે કૂતરાંને મોતે મરશો, કષાયોમાં મરશો ! એક શેઠ કહે, કે ‘એક વાર તો હાર્ટ એટેક આવી ગયો છે.’ અલ્યા, એક ઘંટ તો વાગી ગયો, તે પછી બીજા ને ત્રીજા ઘંટે તો ગાડી ઊપડવાની. હાર્ટ એટેક એ શાનું ફળ છે ? ભયકંર ક્યારિત્રનું ફળ છે, તો પાંસરો મર ને જ્ઞાની પાસે જા. તારા કૃત્યોની ખાનગીમાં માફી માગ તોય તું છૂટીશ.

ચિત્ત ગેરહાજર હોય ત્યારે જમશો નહીં ને ચિત્ત હાજર હોય તો જ જમશો એવો પ્રોપગેન્ડા (પ્રચાર) બહાર થશે ને, ત્યારથી જ રોગો ઓછા થવા માંડશે. ચિત્તને બધે હાજર રાખવું જોઈએ, ‘પ્રેઝન્ટ’ રાખવું પડે. ખાવામાં-પીવામાં, સંડાસમાં બધેય ચિત્ત હાજર રહેવું જોઈએ.

વર્તમાનમાં રહેવું એટલે શું ? અત્યારે ચોપડા લખતા હો, તો બિલકુલ ‘એક્ઝેક્ટ’ એમાં જ રહો છો ને ? તે વખતે ભવિષ્યમાં જાય તો ચોપડામાં ભૂલ થાય. વર્તમાનમાં જ રહે તો એક પણ ભૂલ ના થાય એવું છે. પ્રાપ્ત વર્તમાનને ભોગવો એમ હું કહું છું. ભૂતકાળ તો વહી ગયો. ભૂતકાળને તો

આ બુદ્ધિશાળીઓય ના ઉથામે. અને ભવિષ્યનો વિચાર કરે એ અગ્રશોચ છે. માટે વર્તમાનમાં રહો. વર્તમાનમાં સત્સંગ થાય છે તો તે એકાગ્ર ચિત્તથી સાંભળવો. ચોપડા લખતા હો તો તે એકાગ્ર ચિત્તથી લખો અને ગાળો ભાંડતા હો તો તે પણ એકાગ્ર ચિત્તથી ગાળો ભાંડો ! વર્તમાનમાં વર્તે સદા એ જ્ઞાની. લોક ભવિષ્યની ચિંતાને લઈને અને ભૂતકાળને લઈને વર્તમાન ભોગવી શકતા નથી, ને ચોપડામાંય ભૂલ કરે છે. 'જ્ઞાની પુરુષ' વર્તમાન ના બગાડે.

ભગવાને શું કહેલું, કે 'પ્રાપ્તને ભોગવો, અપ્રાપ્તની ચિંતા ના કરો.' એટલે શું કે જે પ્રાપ્ત છે એને ભોગવો ને !

વર્તમાનમાં વર્તો જ્ઞાન થકી

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં રહેવું એટલે... આપણે સત્સંગમાં બેઠા છે અત્યારે, હવે સત્સંગમાં પચાસ-સો જણા બેઠા છે, આ બધાની પરિણતિઓ, વિચાર જુદા જુદા હોય ને બધાના ? અંદર ચક્કર ફરતું હોય બધાનું. કોઈ સામાયિક કરતો હોય, કોઈ પ્રતિક્રમણ કરતો હોય, કોઈ પદ ગાતું હોય, કોઈ કંઈ વિચાર કરતો હોય, તો એ શું સમજવું આપણે ?

દાદાશ્રી : ના, પણ પદ ગાતો હોય ને, તે બીજામાં ના હોય.

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, એ વિચાર આવી ગયો કે મારે પ્રતિક્રમણ કરવા છે તો ? એને એ ભાવ થયો હોય, મનમાં એમ થયું કે મારે પ્રતિક્રમણ કરવા છે, તો શું ન કરવા ?

દાદાશ્રી : તેનો વાંધો નહીં. પણ પદ ગાતો હોય, તે બીજામાં ના હોય. પ્રતિક્રમણ કરતા હોય, તેને કરવા દે. તેમાં કંઈ એનો વાંધો નહીં, પણ વસ્તુસ્થિતિમાં પ્રતિક્રમણ કરે તોય સારું કહેવાય.

પ્રશ્નકર્તા : પણ એનો ભાવ, તે બાજુ ખેંચાણ વધારે હોય તો કહે, મારે પ્રતિક્રમણ જ કરવા છે કાં તો મારે સામાયિક કરવી છે, તો ના કરવું ?

દાદાશ્રી : કરી શકે, કરવી જોઈએ. પ્રતિક્રમણ ને સામાયિક તો કરવા જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : તો એ વર્તમાનમાં રહ્યા કહેવાય કે નહીં ?

દાદાશ્રી : એ તો પોતાની દવા જ છે ને ! દવા તો કરવી જ પડે ને ! પણ બીજું, વર્તમાનમાં રહેવું. પ્રતિક્રમણ તો કરવું જ જોઈએ. આપણને કંઈ અડચણ આવી હોય તો કરવું જ પડે ને ! તે વર્તમાન કોને કહેવાય ? પદ ગાવો ને, તે ઘડીએ તમે વર્તમાનમાં છો એ નક્કી થઈ ગયું.

પ્રશ્નકર્તા : પણ તે કોઈ બહારનું ખેંચાણ હોય તો જુદી વાત છે, તો એને અહીં રહેવું જોઈએ. પણ તે પોતે પોતામાં જ જો હોય તો શું થાય ?

દાદાશ્રી : પ્રતિક્રમણ કરવું હોય તો કરાય. પ્રતિક્રમણ-સામાયિકમાં બેઠા હોય તે બધું કરાય.

પ્રશ્નકર્તા : પ્રતિક્રમણ કરો, સામાયિક કરો, એ બધું વર્તમાનમાં જ ગણાય ?

દાદાશ્રી : એ વર્તમાન જ ગણાય છે.

પ્રશ્નકર્તા : ભલે ને પદ ગવાતા હોય !

દાદાશ્રી : નહીં, પદ ગવાય એવું નહીં, તમારી જે મહીં પરિણતિ આવીને તે પ્રમાણે પરિણતિમાં રહે, એમાં પ્રતિક્રમણ કરે તો વર્તમાન જ ગણાય.

પ્રશ્નકર્તા : તે ખેંચી જાય તો ? એ પદમાં જાય તો પદ ના ગવાય ?

દાદાશ્રી : નહીં, પદમાં ખેંચાઈ જવાનું નહીં. વર્તમાન કહેવાનો ભાવાર્થ એવો છે કે જે

પદમાં રહેતો હોય, તે તો વર્તમાનમાં છે જ. બીજું પ્રતિક્રમણમાં રહેતો હોય, તેય વર્તમાનમાં છે. અમુક અમુક એય વર્તમાનમાં છે. પણ બીજી જગ્યાએ ખોવાય, ત્યારે ભૂલ થાય. એટલે વર્તમાનમાં એ મોટામાં મોટી વસ્તુ છે. વર્તમાન ! કારણ કે ભવિષ્યકાળની તો ભાંજગડ જ ના હોય ને ! ભવિષ્યકાળ વ્યવસ્થિતના તાબામાં.

પ્રશ્નકર્તા : હા, એ તો વ્યવસ્થિતના તાબામાં જ છે.

દાદાશ્રી : તો પછી, પ્રતિક્રમણ (કરવા હોય) તો પછી એમાં છૂટ જ હોય ને ! પ્રતિક્રમણ તો કરવા જ પડે. પ્રતિક્રમણ તો બધાને કરવા પડે. તે (અસીમ જય જયકાર) વખતે પ્રતિક્રમણ-બ્રતિક્રમણ બધું જ છોડી દેવું. કારણ કે તે વખતે પાપો નાશ થાય છે, ભસ્મીભૂત થાય છે.

પ્રશ્નકર્તા : પણ દાદા ભગવાનના અસીમ જય જયકાર એ બોલાવ્યું આ, એ પણ વર્તમાન જ થયું ને ?

દાદાશ્રી : નહીં, વર્તમાનનો સવાલ નહીં, વર્તમાન નહીં, આ આમાં છે તે તમારે વર્તમાનમાં આમ પ્રતિક્રમણ લો તો ચાલે. પણ આ (અસીમ જય જયકાર) બોલાવ્યું તે ઘડીએ પ્રતિક્રમણ કે બીજું કશુંય નહીં કરવાનું.

પ્રશ્નકર્તા : તે વખતે જ્ઞાની પુરુષની વાણી બહાર નીકળે છે ?

દાદાશ્રી : હા, તે વખતે તો શું થવાનું ? તન્મયાકાર, કે આ બોલવા જ માંડવાનું. પાપો ભસ્મીભૂત થાય છે. પરિણતિ પરમાનંદમાં આવે છે અને આ ચિત્ત દાદામાં અભેદ થાય છે.

પ્રશ્નકર્તા : આમ અભેદતા થાય છે તે ઘડીએ ?

દાદાશ્રી : હા, અભેદતા થાય છે. એટલે એનું

તો બહુ જ ફળ. આ તો જો કે સાધારણ વાતો છે. આપણા મહીં કેટલાક માણસો એવા હોય છે ને, તે બોલતા જ નથી હોતા એ. એમને જોઈ છું, બેસી રહે છે. એ બોલવું જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : બોલે તો એકરૂપતા થઈ જાય એની ? એકરૂપતા થાય, એક તાર બંધાય ?

દાદાશ્રી : બાકી, પ્રતિક્રમણ કરવાની તો બધાને છૂટ છે, ગમે ત્યારે, એટ એની ટાઈમ. પણ ફક્ત ક્યા ટાઈમે નહીં ? હું 'દાદા ભગવાનના અસીમ જય જયકાર હો' બોલાવું એ ટાઈમે નહીં. એ ટાઈમે કશું જ હોવું ના જોઈએ.

અક્રમનું સામાયિક પકડાવે વર્તમાન

પ્રશ્નકર્તા : પણ ક્ષણે ક્ષણે વર્તમાન-ભૂતકાળ તો રહે છે, દાદા.

દાદાશ્રી : ના, પણ એ (ક્ષણનો) વર્તમાન તો કોને કહેવાય ? બોલતા પહેલા તો ભૂતકાળ થઈ ગયું કહેવાય. વર્તમાન એટલે એ બહાર જે ઉત્પન્ન થાય, તેમાં જ હોય એ પરિણતિ. એટલે (દરેક ક્ષણે) બોલ (શબ્દો) બોલતા પહેલા તો એ ભૂતકાળ થઈ ગયો હોય. (ક્ષણ પછીના) ભવિષ્યકાળને બોલતા પહેલા એ વર્તમાનકાળ થઈ ગયો હોય. એટલે વર્તમાનકાળને પકડે છે બધા. પકડતા આવડે ને મહાત્માઓને થોડું ! બધા મહાત્માઓને પકડતા આવડે છે ! વર્તમાનમાં રહે છે ઘણા ખરા ! કોઈ ફેરો જરા એવું થાય, આઘુંપાછું થાય.

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં રહેવું એટલે શું ?

દાદાશ્રી : વર્તમાનમાં રહેવું એટલે, જે વખતે ચા પીતા હોય તે ઘડી, ચા આમ ટેસ્ટથી પીવી એનું નામ વર્તમાન છે. જમતા હોય તો જમવું ટેસ્ટથી.

પ્રશ્નકર્તા : જમવા માટેનું કહ્યું, ચા-પાણી પછી ?

દાદાશ્રી : બધુંય ટેસ્ટથી કરવું.

પ્રશ્નકર્તા : બધું ટેસ્ટથી જ થતું હોય, દાદા. ચાચ ટેસ્ટ સિવાય પીવે નહીં. ચાચ ટેસ્ટી હોય તો પીએ. જો સાકર ઓછી હોય કે ખાંડ ઓછી હોય તોય ઘણીવાર લે નહીં.

દાદાશ્રી : ના, ઓછી હોય તેને જાણવું પાછું, પણ ટેસ્ટથી. ના ફાવે તો (ખાંડ) નાખવી. એને ટેસ્ટવાળું બનાવીને પીવો. જરૂર પડે તો બોલો. ના બોલાય એવું હોય તો એમ ને એમ નાખો, આપણા ઘરની નાખો. ઘરની નાખવી હોય તો નખાય કે ના નખાય ?

પ્રશ્નકર્તા : હા.

દાદાશ્રી : એટલે વર્તમાનમાં રહેવું એનું નામ સામાયિક કહેવાય. બધા પર્યાયો દેખાય, એ નિરંતર સામાયિક. આપણું ‘અક્રમ’નું સામાયિક કરતા કરતા વર્તમાનકાળને પકડતા આવડે. એમ સીધેસીધું ના આવે. તમે કલાક સામાયિકમાં બેસો છો ત્યારે વર્તમાનમાં જ રહો છો ને !

જ્ઞાન પ્રકાશ દેખાડે ભૂતકાળના દોષો વર્તમાનમાં

પ્રશ્નકર્તા : સામાયિક સમયે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા પદમાં રહીએ, એ વાત બરોબર પણ મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત-અહંકારની કેવી સ્થિતિ હોય ? સામાયિક સમયે ખાસ શું શું ધ્યાન રાખવું જોઈએ ?

દાદાશ્રી : આ મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત-અહંકાર શું શું કરી રહ્યા છે, એ જોયા કરવાનું. જેમ આપણે ‘સુપરવાઈઝર’ (નિરીક્ષક) હોય ને સાહેબે કહ્યું હોય કે આનું ‘સુપરવિઝન’ (નિરીક્ષણ) કરો, એટલે આપણે શું કરીએ ?

પ્રશ્નકર્તા : બધાની સામું જોવાનું એ શું શું કરે છે ?

દાદાશ્રી : સુપરવિઝન જ કરવાનું, કોઈને

ધોલ-બોલ મારવાની નહીં. એવી જ રીતે મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત-અહંકાર એને જોયા જ કરવાનું.

સામાયિકમાં અંદર આત્માને જુદો પાડ પાડ કરવો અને બીજું બધું મહીનું જો જો જ કરવું. પણ એ ‘જોવાનું ને જાણવાનું’ બે જ અભ્યાસ ‘આત્મા’ કર્યા કરે છે. બીજા અભ્યાસમાં આત્મા ના ઉતરે. ‘શું બન્યું’ તે જોયા કરે. મન શું ધર્મમાં છે, બુદ્ધિ શું ધર્મમાં છે, એ બધું જોયા કરે. બધાને ‘જોવાનું.’ ખાલી જો જો જ કર્યા કરવાનું. જેમ સિનેમામાં જોઈએ છીએ કે મહીં માણસ મારંમાર કરે છે, તોફાન કરે છે પણ આપણે તેમાં ‘ઈમોશનલ’ (ભાવુક) થતા નથી ને ! જેવું સિનેમામાં જોઈએ છીએ તેવું. અંદરનો બધો સિનેમા જોવાનો, એ સામાયિક છે. અડતાળીસ મિનિટ કરવામાં આવે તો બહુ કામ થઈ ગયું. ભૂતકાળના દોષો બધા વર્તમાનમાં દેખાય એ જ્ઞાનપ્રકાશ છે, એ મેમરી (સ્મૃતિ) નથી.

પ્રશ્નકર્તા : તો આમાં ભૂતકાળને યાદ કરવાની જરૂર નહીં ?

દાદાશ્રી : ભૂતકાળ યાદ કરવાનો નથી, સામાયિક કરવાની છે. સામાયિક કરવાની એટલે મહીં જે કૂદે છે, તેને આત્મા જોયા કરે છે. તે ઘડીએ આત્મા સંપૂર્ણ જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા રહે છે.

જે જ્ઞાન અક્રિય છે, જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા, પરમાનંદી છે, જે આ તમામ ક્રિયાવાળા જ્ઞાનને જાણે છે, તે આપણી ‘સ્વસત્તા’ છે, તે ‘શુદ્ધાત્મા’ છે. ‘હું શુદ્ધાત્મા છું’ એવો નિર્ણય થવો, એનું નામ જ આત્માનુભવ !

શુદ્ધાત્મા થતા વર્તમાનમાં વર્તાય

આ માર્ગ ઉપર ચાલવા માટે નિર્ભય થવું પડે, નિશ્ચિંત થવું પડે, તો આ આત્માના માર્ગ ઉપર ચલાય. નહીં તો આત્મા આપેલો જતો રહે. એક

કલાક પછી જતો રહે પાછો. એટલે આ વ્યવસ્થિત આપ્યું છે. ભૂતકાળ ગયો અને ભવિષ્યકાળ વ્યવસ્થિતના તાબામાં, તમારે વર્તમાનમાં રહેવાનું. વર્તમાનમાં હું શુદ્ધાત્મા છું. વર્તમાનમાં વર્તો, એટલે વર્તમાનમાં પોતે શુદ્ધાત્મા, આ બધે શુદ્ધાત્મા દેખાય, પછી તો રહ્યું જ શું તે એમાં ? વસ્તુમાં કશું છે જ નહીં. શુદ્ધાત્મા ને સંયોગો બે જ છે. એ સંયોગો પાછા વિયોગી સ્વભાવના છે.

એમનો સ્વભાવ જ વિયોગી છે. એટલે આપણે કહીએ કે ભઈ, તમે જાવ ને ! ત્યારે કહેશે, ભઈ, સાડા દસ વાગે અમે જતા રહીશું. પછી આવવાના જ નથી, એવું કહે ઊલટાં. (એ) પોતે જ વિયોગી સ્વભાવના છે. કહેવું જ ના પડે, એની મેળે જ જતા રહે. હવે વિયોગી સ્વભાવના સંયોગ, તે સાસુ લઢતા હોય તો આપણે તે ઘડીએ અકળામણ કર્યા કરીએ, તો આપણે ના સમજીએ કે ભઈ, આ સાસુએ લઢવા માંડ્યું એ સંયોગ ભેગો થયો છે, એ વિયોગી સ્વભાવનો છે. હમણે જતો રહેશે. ત્યાં સુધી આપણે શુદ્ધાત્મા જોયા કરીએ. અવસ્થા બગાડવી ના જોઈએ. કોઈ અવસ્થા બગાડવી જોઈએ નહીં. મન-વચન-કાયાની અવસ્થા માત્ર કુદરતી રચના છે. તેનો કોઈ બાપોયે રચનાર નથી અને તે પાછી વ્યવસ્થિત છે. હવે કુદરતી રચનામાં, માજીય શું કરે બિચારા ? એ તો નિમિત્ત છે.

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં તો શુદ્ધાત્માના સ્વરૂપમાં રહેવાનું.

દાદાશ્રી : બસ ! જગતમાં 'શુદ્ધાત્મા' અને 'સંયોગ' બે જ વસ્તુ છે.

પ્રશ્નકર્તા : ક્ષણે ક્ષણે વર્તમાન ચાલ્યો જાય છે. અને પુરુષાર્થમાં સંયોગોની જરૂર નથી.

દાદાશ્રી : હા ! બરોબર છે. સંયોગો કમ્પ્લીટ (સંપૂર્ણ) વિયોગી સ્વભાવના છે. એ તો એક આવે

ને અગિયાર ને પાંચ મિનિટ થાય તો હેંડતો થાય ! એને કહીએ કે 'લે, ઊભો રહે, જમીને જા.' તોય એ ના ઊભો રહે. એનો કાળ પાકે એટલે ચાલતો જ થાય. પણ આ તો કેવું છે કે બે મિનિટ પછી વિયોગ થવાનો હોય ત્યાં તે રાહ જુએ કે 'હજી નથી ગયો, હજી નથી ગયો, ક્યારે જશે ?' તે બે મિનિટની એને દસ મિનિટ લાગે ! આ રાહ જોવાથી તો કાળ લાંબો લાગે છે !

પ્રશ્નકર્તા : આ વર્તમાનમાં રહેવાનું કહ્યું એટલે આ વર્તમાન એ પણ કાળ તો ખરો જ ને ? એટલે કાળનું બંધન તો થયું જ ને ? જ્ઞાનીને ના હોય ?

દાદાશ્રી : બંધન નહીં. બંધન તો સ્વાભાવિક છે. ખરેખર કાળનું બંધન નથી, વ્યવહારિક છે. એ આવે, એ સંયોગી સ્વરૂપ છે. એટલે સંયોગ ભેગો થાય એ વિયોગી સ્વભાવનો છે. બંધન ક્યારે કહેવાય ? વિયોગ જ ના થાય એનું નામ બંધન કહેવાય. આ તો આવ્યો જે કાળ, એ પાછો ભવિષ્યકાળ એ ભૂતકાળ થઈ જવાનો અને પાછો ભવિષ્યકાળમાંથી અહીંયા આવે, એટલે વર્તમાનમાં આવે. કાળ એનો ફર્યા કરે છે. કાળના આધીન આપણે જોયા કરીએ છીએ.

દરેક સંયોગોમાં આપણે પોતે ભળવા જેવું નથી, એના તો ફક્ત જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા માત્ર છીએ. સંયોગોની સાથે આપણે ઝઘડો કરવાનીય જરૂર નથી કે તેની સાથે બેસી રહેવાનીય જરૂર નથી. કોઈ પણ સંયોગ આવે તો કહી દઈએ, કે 'ગો ટુ દાદા.' દરેક સંયોગ તો નિરંતર બદલાયા જ કરવાના અને આપણે તેનાથી ભિન્ન છીએ. વિચાર આવ્યો એ સંયોગ અને તેમાં ભળીને હાલી જાય તે ભ્રાંતિ છે, તેને તો માત્ર જોવા ને જાણવા જોઈએ.

જોનાર હંમેશાં સ્થિર હોય

પ્રશ્નકર્તા : જોવા ને જાણવામાં સંઘર્ષ બહુ

ચાલે છે. એટલે જે જે સંયોગો ભેગા થાય એમાં તણાઈ જવાય છે.

દાદાશ્રી : એ તણાઈ જાય તો કોણ તણાઈ જાય ? તમે તો શુદ્ધાત્મા. શુદ્ધાત્મા શી રીતે તણાય ? ચંદુભાઈ નામનું પુદ્ગલ તણાય.

પ્રશ્નકર્તા : એ જોવા-જાણવામાં સ્થિરતા રહેવી જોઈએ ને ?

દાદાશ્રી : ના, એ સ્થિરતા રહે નહીં. સ્થિરતા રહે તો ઊલટી ઉપાધિ થઈ પડે. આ સિનેમાની ફિલ્મ સ્થિર થઈ જાય તો શું 'જોવાનું' પછી ? એ તો ચાલુ જ રહેવી જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : નહીં, એ તો ચાલુ રહે, પણ આપણે એની સાથે ચાલુ ન થઈ જઈએ અને આપણે સ્થિર રહીએ એ જ.

દાદાશ્રી : નહીં, આપણે 'જોયા' કરીએ. 'જોનાર' તો હંમેશાં સ્થિર જ હોય. 'જોનાર' તણાય નહીં હંમેશાંય. 'જોતા' નથી આપણે એટલે એની મહી ઊંધો અભ્યાસ થઈ જાય. જ્ઞાયકભાવમાં રહ્યા એટલે પછી કોઈ દહાડો તણાય નહીં અને લાગણીવશ થયો કે તણાયો. લાગણીવશ થાય એટલે સિનેમામાંય તણાઈ જાય લોકો. રડે છે, હં કે ! અરે પણ જોવાનું તું, ત્યાં રડું છું શું કરવા ? જોવાનું હોય ત્યાં રડે મૂઓ ! રડે ખરો ? અને ફિલ્મ તો એક જ પ્રકારની હોય તો જોવાની ગમે ?

પ્રશ્નકર્તા : ના ગમે, દાદા.

દાદાશ્રી : હં. ફિલ્મમાં ઘડીકવારમાં લગ્ન આવે, ઘડીકમાં મારામાર થતી હોય, ઘડીકમાં હરણ કરી જતા હોય, ત્યારે જોવાની ગમે ને ! આખી ફિલ્મમાં લગ્ન ચાલ્યા કરે તો ના ગમે ને ? એટલે બધી આ ફિલ્મ જોવાની છે. જરાય આનંદ ના જાય એ આપણું વિજ્ઞાન !

પ્રેઝન્ટને છોડીએ તહીં, પ્રેઝન્ટમાં જ રહીએ

પ્રશ્નકર્તા : (નબળા સંયોગોમાં) આપે કહેલું કે આવું બોલજે. તે હું બોલું છું કે 'આઈ વોન્ટ ટુ રિમેન ઈન પ્રેઝન્ટ (હું વર્તમાનમાં રહેવા માંગું છું.)' પણ એ તો ડિપ્રેશન આવી જ જાય છે પણ.

દાદાશ્રી : ડિપ્રેશન તો ચંદુભાઈને આવે ને, તો આપણે શું વાંધો છે ? જોવું. 'શા મોટા ચંદુભાઈ, તમને ડિપ્રેશનો આવે છે !' એવું તેવું કહીએ. મારે વઢવું ના પડે. હું તો આવું આવું બોલું. 'આખી દુનિયાના મોટા બાપ થઈને બેઠા છો !' એવું કહું. એવું તમારે 'શું મોટા ચંદુલાલ !' આમ કહીએ ને ! આવડે કે ના આવડે ? એટલે પ્રેઝન્ટ(વર્તમાન) માં જ રહેવું, જે તે રસ્તે. ડિપ્રેશન આવે ને ત્યારે આપણે કહેવું, 'દાદાજી જુઓને, ચંદુભાઈ ડિપ્રેસ થઈ ગયા છે.' તમારે કહેવું. એટલે એ જબરજસ્ત પુરુષાર્થ કહેવાય. 'શા મોટા ચંદુલાલ ! તમને શરમ નથી આવતી ?' કહીએ. બોલો, પછી બન્નેની સગાઈ કેટલી લંબાવી ?

પ્રશ્નકર્તા : જુદું જ પડી ગયું.

દાદાશ્રી : તરાશે ને ? દરિયો બહુ મોટો છે ! ડિપ્રેશન આવે તે ઘડીએ 'આ મારું સ્વરૂપ ન્હોય, હું શુદ્ધાત્મા છું. હું આ ડિપ્રેશનને જાણું છું.' તે જુદું છે એવું નક્કી થઈ જાય, તો થઈ ગયું કલ્યાણ ! જાગૃતિને જ સાચવ સાચવ કરવાની, એને જ પોષ પોષ કરો, એ જ શુદ્ધાત્મા છે. 'હું ચંદુભાઈ છું' કહીએ તો તે ઊભો રહે. 'હું શુદ્ધાત્મા છું' એવું ભાન થાય, તો 'તમે' આધાર આપવાનું છોડી દો, એટલે તે પડી જ જાય.

પ્રશ્નકર્તા : ચંદુભાઈને જ આગ્રહો છે, તે જોયા કરું.

દાદાશ્રી : એ બરોબર છે. એ જોયા કરવાથી ઓછા થઈ જાય. ઘણા ઓછા થઈ ગયા છે અને

હું ધક્કા મારું છું એ તો તમને યાદગીરી રાખવા માટે. ધક્કા નથી મારતો હું તમને ?

પ્રશ્નકર્તા : એવું કશું નથી લાગતું કે તમે ધક્કા મારો છો ! એ તો ગમે છે પણ આ ચંદુભાઈનું આવું નીકળે છે એ વેદે, તેનું છે.

દાદાશ્રી : હા, એ બરોબર છે. આવું નીકળે છે ને, તેનું છે તે તારે કહેવાનું કે ‘ભઈ, આવું ન થવું જોઈએ.’ બસ, એટલું જ. એની પાછળ બેસી રહીએ અને પાસ્ટ(ભૂતકાળ)ને સંભાર સંભાર કરીએ તો તો પછી એ આજનું ખોઈ નાખીએ.

પ્રશ્નકર્તા : પ્રેઝન્ટને છોડીએ નહીં.

દાદાશ્રી : અમે ધક્કો મારીએ તોય “પ્રેઝન્ટને ‘જો’, ધક્કો ના જોઈશ” કહીએ.

વર્તમાનમાં જે વર્તે તે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા

પ્રશ્નકર્તા : પહેલાનો જે ભાસ થઈ ગયો છે, એને કાઢવા માટે શું કરવું ?

દાદાશ્રી : એને લેવાદેવા નહીં. ચંદુભાઈને શું થઈ ગયું છે એ આપણે ‘જોવાનું’ છે. તમે જુદા ને ચંદુભાઈ જુદા. પછી ચંદુભાઈ ચીડાતા હોય, તેય ‘જોયા’ કરવાનું અને ચંદુભાઈ છે તે ફૂલહાર ચડાવતા હોય, તેય ‘જોયા’ કરવાનું. તમે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા અને ચંદુભાઈ કર્તા, એવી રીતે રહો તો ફિટ થશે ને રહે કાયમનું. તમે છૂટા પડ્યા પછી હવે તમે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટાના ધર્મમાં જ આવી ગયા. ચંદુભાઈને જુદા પાડ્યા એટલે જુદો ને જુદો જ ભાવ રાખવો પડે.

વર્તમાનમાં શું કરવાનું ? ત્યારે કહે, ચંદુભાઈ જે કર્યા કરતા હોય તેને આપણે જાણવાનું ને જોવાનું, બસ. જે કંઈ કરે તે ચંદુભાઈ કરે, તેનો આપણને વાંધો હવે નથી. કિમિનલ કે સિવિલ છે, એ બધું ખરાબ-સારું જોવાની જરૂર નથી આપણે.

લોક અને ભાગ પાડતા હોય ને ! બહાર તો જ્યાં સુધી જ્ઞાન ના હોય ત્યાં સુધી ભાગ પાડે ને, આ સિવિલ આવ્યું ને આ કિમિનલ. હવે ડિફોલ્ટર હઈ થાય. આપણે તો ડિફોલ્ટરને ‘જાણવાનો’ છે, ફક્ત. તમે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા સ્વભાવમાં આવ્યા, શુદ્ધ જ સ્વભાવમાં આવ્યા. બીજું કંઈ જ તમારે હોય નહીં હવે. ડિફોલ્ટર છે કે શું છે એ જોવાનું ને જાણવાનું. અને વ્યવહાર છે ત્યાં સુધી હિસાબેય કાઢવો પડે કે આ અહીં જરા હજુ કાચું છે. અહીં આગળ બરોબર થયું છે. હજુ આ થોડુંક અહીં કરવાનું છે. અહીં પ્રતિક્રમણ કરવાના બાકી છે. વ્યવહાર છે ત્યાં સુધી એ હિસાબ કાઢવો પડે ને ! એ જ જોવાનું છે ને !

આ દુનિયામાં વર્તમાનમાં રહેવા જેવી ચીજ કઈ ? ત્યારે કહે, જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા-પરમાનંદ. જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા રહો, જુઓ અને જાણો. ગાડી આગળ ખસતી જાય તેમ જોવાનું-જાણવાનું. એ આગળ ખસતું જાય, પણ વર્તમાન જ કહેવાય. અમે નિરંતર વર્તમાનમાં જ રહીએ. ભૂતકાળને ચૂંચીએ નહીં કે ભવિષ્યકાળને બોલાવીએ નહીં. અને તમનેય એ રસ્તો દેખાડ્યો છે.

આખા જગતના તમામ ધર્મો ભવિષ્યકાળની ચિંતા છોડાવતા નથી. એક આપણું જ આ વિજ્ઞાન છે કે જે ભવિષ્યકાળની ચિંતા છોડાવડાવે છે. બાકી બધેય ભવિષ્યની ચિંતા તો ખરી જ. મારું શું થઈ જશે ? એ એને (ચિંતા) આપ્યા જ કરે. અને આ તમારી પાસે તો એ જ્ઞાન છે કે વ્યવસ્થિત જ છે, એટલે આ (ચિંતા) બંધ. એટલે આ નકશા, પ્લાનિંગ (આયોજન) સાથેનું જ્ઞાન છે. આ અક્રમ વિજ્ઞાનની પ્રસાદી છે મોટામાં મોટી આ, ભવિષ્યની ચિંતા નહીં.

વર્તમાનમાં જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા સિવાય બીજો કોઈ રહી શકે નહીં, કાં તો ભૂતકાળમાં ખોવાઈ ગયેલો

હોય કે કાં તો ભવિષ્યકાળમાં ભટકતો હોય. ગમે તેવા આપણી પાસે મોટા મોટા કાગળ આવે સરકારના પણ ભવિષ્યકાળ વ્યવસ્થિત છે, એમ માનીને આપણે કામ કર્યે જવાનું. અને કોઈ જીવના હાથમાં આટલીય સત્તા નથી. લોકોના હાથમાં સત્તા જ ક્યાં છે ? વ્યવસ્થિતના હાથમાં જ સત્તા છે પણ લોકોને ભાન નથી. આ તમારી સત્તા નથી. તે આ પરસત્તા તમને આ બધું કરાવડાવે છે અને તમે કહો છો કે હું કરું છું, એટલું જ આ બંધન છે. આ છૂટી જાય અને વ્યવસ્થિત કરે છે એવું સમજાય, પરસત્તા, તો છૂટો જ છે. ભવિષ્યની ચિંતા બિલકુલ થાય નહીં એટલે છૂટા જ છો. વર્તમાનમાં જે વર્તે તે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા. વર્તમાનમાં વર્તે તેનો અહીં જ મોક્ષ !

વર્તમાનમાં વર્તે તે જ્ઞાતી

પ્રશ્નકર્તા : આપણે એમ માનીએ કે આ દેહ છૂટે એટલે મોક્ષે જઈશું, તો એ ભાવિની દૃષ્ટિ થઈ. પણ ભૂતકાળમાં દાદા પોતે ક્યાં હતા, તે આપ જોઈ શકો છો ?

દાદાશ્રી : ના, એ કશું ખબર નથી. મને તો આ આવતી કાલે શું થવાનું તેય ખબર નથી, અને ભૂતકાળમાં શું હતું તેય ખબર નથી. હું તો વર્તમાનકાળમાં રહું છું ને વર્તમાનકાળમાં જીવું છું. અને વર્તમાનની બહાર ઊતરતો જ નથી. કોઈ દહાડો ઊતર્યોય નથી અને એ બાજુ ઉપયોગેય દેતો નથી. ઉપયોગ એક જ વર્તમાનકાળમાં, નિરંતર વર્તમાનકાળમાં. ભૂતકાળ ચાલ્યો ગયો, ભવિષ્યકાળ વ્યવસ્થિતને તાબે સોંપ્યું અને વર્તમાનમાં રહો એવું આ બધાને કહું છું. શું કહું છું ? જે ભવિષ્યકાળ ને અગ્રશોય ને એ ઉપાધિઓ હતી, તે વ્યવસ્થિતને સોંપી દીધી હવે.

ભૂતકાળના અવતારો-બવતારોની મને કશી ખબર નથી. પેલા અવધાનો-બવધાનો કશુંય નહીં.

હું તો એમાં ઊતરતો જ નથી ને ! શું કરવા ? મારે તો આ એકલું જ, બસ ! આપણે આત્મા સંબંધી વાત, બીજી બધી ભાંજગડોમાં નહીં. એ તો બાય પ્રોડક્ટ છે. રસ્તે જતા કોઈને આ નીકળે પ્રોડકશન, કોઈને આ નીકળે, કોઈને આ નીકળે. એ પણ પૌદ્ગલિક પ્રોડકશન છે. એને આત્માને લેવાદેવા નથી.

હવે એટલે આ બધાને શું કહું છું ? 'વર્તમાન વર્તે સદા સો જ્ઞાની જગમાંહી.' ગઈ વસ્તુનો શોય રહ્યો નહીં, આગમવાંછા (ભવિષ્યની ઈચ્છા) ના રહી.

ભૂતકાળ ગયો, ભૂતકાળ ગોન. એને ચૂંથવાની જરૂર નથી હવે. ભૂતકાળના ચૂંથણા ચૂંથવાની જરૂર નથી, ગોન. એ બુદ્ધિશાળીઓ પણ ન ચૂંથે. મૂર્ખા ચૂંથે, પણ બુદ્ધિશાળીઓ પણ ન ચૂંથે. અને ભવિષ્યકાળ વ્યવસ્થિતને તાબે. એટલે વર્તમાનમાં રહો. 'વર્તમાન વર્તે સદા સો જ્ઞાની જગમાંહી.' ભૂતકાળ ને ભવિષ્યકાળમાં ન વર્તે ને વર્તમાનમાં વર્તે એ જ્ઞાની છે.

'અમે' નિરંતર વર્તમાનમાં જ હોઈએ. 'અમે' અમારા સ્વરૂપમાં રહીએ અને આ 'પટેલ' વર્તમાનમાં રહે નિરંતર !

વર્તમાનમાં રહેતા શીખવે જ્ઞાતી

હવે તમારે કયો કાળ રહ્યો ?

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાન.

દાદાશ્રી : અત્યારે જલેબી ખાતા હોય, લાડવા ખાતા હોય તો જમો નિરાંતે. ચા રોફથી પીવો. દરેક ચીજનો છેલ્લામાં છેલ્લી જાતનો ટેસ્ટ તમને આવવો જોઈએ. પાછું ભોગવવાનું ને શુદ્ધ ઉપયોગ બેઉ સાથે રહે. પછી વર્તમાનમાં ભોગવો જે આવ્યું હોય તે.

જોડે શું કહું છું કે આપણે છે ને રસ-રોટલી,

કેરીઓ સરસ હોય હાફુસ અને રસ કાઢ્યો હોય તે ભેગું કરીને નહીં ખાવાનું. આ કેરીઓ ટેસ્ટથી ખાજો. ફાઈલનો સમભાવે નિકાલ કરજો. ટેસ્ટથી ખાજો, ભેગું ખાવાનું ન હોય આ. કારણ કે મનને તૃપ્તિ થવી જોઈએ. હવે પછીની જે ફાઈલો હશે ને તમારી, એનો નિકાલ એ તૃપ્તિ થવા માટેનો જ છે.

એટલે આપણે કંઈ ભેગું કરવાનું નહીં. ખાજો નિરાંતે, આરામથી એમ ! હું હઉ ખઉ છું, તે નિરાંતે, ને બોલો મેં સહેલું દેખાડ્યું છે કે અઘરું દેખાડ્યું છે ? કશું છોડવાનું કહ્યું નથી, છે કશી ભાંજગડ ?

પ્રશ્નકર્તા : મૂળ જ છોડાવી દીધું, પછી હવે બીજું ક્યું રહ્યું ?

દાદાશ્રી : બધું જતું રહ્યું, દુઃખેય નહીં ને કશું નહીં. નિરંતર સમાધિમાં ! છોકરાઓ સમાધિમાં રહે છે !

અમે કેરી ખાતા હોઈએ અગર ખોરાક લેતા હોય, તે ઘડીએ આ સત્સંગ અમને યાદ ના રહે. તમે બહાર આવ્યા હોય ને, એ જ્ઞાન અમને કહ્યું હોય કે ચંદુભાઈ આવ્યા છે, તો અમે જમતા હોય, તે ઘડીએ યાદ આવે ને તમારું, તો અમે કહીએ કે થોડીવાર પછી આવજો. હમણે જમી લેવા દો. એ તો તમે આવ્યા, એ તો ભૂતકાળ થઈ ગયો. એટલે અમે વર્તમાનમાં રહીએ. આ જમવાનું આવ્યું ને હેય... હાફુસની કેરીઓ નિરાંતે ખઈએ ! ખાવું થોડુંક, પણ ચાવી ચાવીને...

પ્રશ્નકર્તા : ઉપયોગપૂર્વક.

દાદાશ્રી : એ બીજું કશું નહીં, વર્તમાનમાં જ. અમે વર્તમાનમાં રહીએ. તેથી લોકો કહે, ‘દાદા, તમે ટેન્શન રહિત છો !’ મેં કહ્યું, ‘શેનું ટેન્શન, મૂઆ ?’ વર્તમાનમાં રહે તો ટેન્શન હોતું હશે ? ટેન્શન ભૂતકાળમાં ખોવાઈ જાય તેને હોય.

ભવિષ્યનું ગાંડપણ કરે તેને હોય, અમારે ટેન્શન શું ? અને મેં તમને એ જ પદ આપ્યું છે. આપ્યું છે કે નથી આપ્યું ?

પ્રશ્નકર્તા : આપ્યું છે ને ! વ્યવસ્થિત પૂરેપૂરું જો સમજાઈ જાય, તો પછી કોઈ ટેન્શન છે જ નહીં.

દાદાશ્રી : સમજવાની જ જરૂર છે. ભગવાને શું કહ્યું ? વર્તમાનમાં રહેવાનું કહ્યું છે. ભૂતકાળ તો ગયો ને વર્તમાનમાં રહેવાનું. વર્તમાનમાં રહેવાય કે ના રહેવાય ?

પ્રશ્નકર્તા : રહેવાય.

દાદાશ્રી : વર્તમાનમાં રહે, એને ‘જ્ઞાની’ કહ્યા ભગવાને ! અને અજ્ઞાની ભવિષ્યકાળમાં રહે અને નહીં તો ભૂતકાળમાં રહે, વર્તમાનકાળમાં રહે નહીં કોઈ દહાડોય ! અહીં ખાતી વખતે એ તો ક્યાંય ગયો હોય ? તમારા તાબામાં શું કહ્યું ? વર્તમાનકાળ. અને વર્તમાન વર્તે સદા સો જ્ઞાની જગમાંય ! એટલે નિરંતર વર્તમાન વર્ત્યા કરે ! એટલે હું વર્તમાનમાં રહું છું ને તમને વર્તમાનમાં રહેવાનું શિખવાડું છું. વાંધો છે એમાં ? કાયદેસર છે પાછું.

વીતરાગો વર્તમાનમાં એક પુદ્ગલને જોતા

પ્રશ્નકર્તા : તમે જે કહ્યું ને હમણાં વર્તમાનમાં વર્તે, સો ભગવાન જગમાંહી, વીતરાગ જગમાંહી, એમાં બધો ઉકેલ આવી ગયો.

દાદાશ્રી : વર્તમાનમાં વર્તે એટલે બધો (શુદ્ધ) ઉપયોગમાં જ આવી જાય. અને ભગવાન મહાવીર શું કરતા હતા ? ભગવાન મહાવીર આ એક જ કરતા હતા. જે પોતાનું પુદ્ગલ હતું, તેમાં શું ચાલી રહ્યું છે તેને જ જોતા હતા. એક પુદ્ગલને જ જોતા હતા, બીજું કશું જ જોતા નહોતા. કેવા ડાહ્યા હતા એ ! જેની વાત કરતાં જ આનંદ થાય !

એટલે બે વસ્તુ રાખવી, કાં તો વર્તમાનમાં વર્તે, કાં તો છે તે પોતાના પુદ્ગલને પોતે જોવું. મેં તમને આત્મા એટલો બધો ચોખ્ખો કરી આપ્યો છે કે પોતાના પુદ્ગલને બધી રીતે જોઈ શકો તમે.

ભગવાન તો આત્મા પ્રાપ્ત થયા પછી પ્રકૃતિ જ જોયા કરતા હતા. પ્રકૃતિનું સાયન્સ જો જો કરતા હતા કે આ સાયન્સ કેવું છે ! બીજું કશું ભગવાન જોતા નહોતા. ભગવાન તો એકલું પોતાનું પુદ્ગલ જ જોતા હતા.

પ્રકૃતિ પૂરણ-ગલન સ્વભાવની છે અને પોતે અપૂરણ-ગલન સ્વભાવનો છે. પ્રાકૃતિક શક્તિ ઉત્પન્ન થવી, વ્યય થવી ને આજની શક્તિ, એ બધું વીતરાગો જોતા હતા. એટલે એમને રાગ ઉત્પન્ન ના થાય.

લોકોને હું-તું દેખાય અને 'વીતરાગ'ને બધે શુદ્ધ ચેતન અને પ્રકૃતિ સ્વભાવ દેખાય.

વીતરાગો કેવા હતા ? છેલ્લું તેમણે શું જોયેલું ? પોતાની જ પ્રકૃતિ જોયેલી. પોતાની જ પ્રકૃતિ જો જો કરતા હતા. પ્રકૃતિ સીધી ચાલે છે કે વાંકી, તે જોયા કરતા. બધે જ જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા રહેતા. બીજાની પ્રકૃતિ જોવાથી જ આ સંસાર ઊભો થઈ ગયો છે. વીતરાગોએ માત્ર પોતાની જ પ્રકૃતિ જો જો કરેલી, અને જે જોયા વગર છૂટકો જ નથી. કેવળજ્ઞાનની છેલ્લી નિશાની એ જ છે કે પોતાની જ પ્રકૃતિને જો જો કરે. આપણું જ્ઞાન અનુપમ છે, તે બધું થઈ શકે એમ છે.

વર્તમાનમાં રહ્યા એ જ શુદ્ધ ઉપયોગ

આમ દરેકની પ્રકૃતિ હોય અને એ પ્રકૃતિ ખપાવે તો ભગવાન થાય. એ પ્રકૃતિને ખપાવી દે અગર એ પ્રકૃતિને જાણે તો ભગવાન થવાની શરૂઆત કરે. બાકી પોતાની પ્રકૃતિને પોતે જાણે તો ભગવાન થવાની શરૂઆત થઈ ગઈ.

મહીં આત્મા છે એ તો ભગવાન જ છે. બહાર પ્રકૃતિ છે, તેને વીતરાગ બનાવો.

'વીતરાગતા' કરવાથી શીખાય નહીં, 'વીતરાગતા' જોઈને શીખવાની છે ! 'વીતરાગતા' કરવા જેવી ચીજ નથી, જાણવા જેવી ચીજ છે !

ઘડી પછી, એક સેકન્ડ પછી ભવિષ્યકાળ કહેવાય છે અને સેકન્ડ પહેલા જે થઈ ગયું એ ભૂતકાળ થાય છે. પણ વર્તમાનમાં રહેવું આપણે. વર્તમાનમાં રહે, તેને બીજો કોઈ ઉપયોગ રાખવાની જરૂર નથી. હા, બસ. એ મોટામાં મોટો ઉપયોગ કહેવાય છે.

પ્રશ્નકર્તા : વર્તમાનમાં રહેવું એટલે ઉપયોગમાં જ આવી ગયો ને ?

દાદાશ્રી : વર્તમાનમાં રહ્યા એનું નામ જ ઉપયોગ, એ જ શુદ્ધ ઉપયોગ.

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, તો સાચો ઉપયોગ કેવી રીતે રાખવો એ સમજાવો.

દાદાશ્રી : પાંચ આજ્ઞા એ સાચો ઉપયોગ જ છે. તમે બધામાં શુદ્ધાત્મા જુઓ. આ ફાઈલ છે એવું જુઓ, તોય શુદ્ધાત્મા જોયો કહેવાય કે શુદ્ધાત્મા જુઓ તોય ફાઈલ થઈ ગઈ. એટલે આ પાંચ આજ્ઞા એ જ ઉપયોગ છે. એથી વધારે જ્ઞાન ઉપયોગ પછી વધતો જાય અંદર. ખરો ઉપયોગ વધતો જાય, આ વાડ છે ઉપયોગમાં રહેવાની. ઉપયોગ રાખ્યા સિવાય જ્ઞાન વધે જ નહીં કોઈ દહાડોય. શુદ્ધ ઉપયોગ રહેવો જોઈએ ફક્ત. જેટલો બને એટલો, એઝ ફાર એઝ પોસિબલ. એને માટે રાતે પછી ચિંતા નહીં કરવાની, સૂઈ જવાનું નિરાંતે. એટલે મારું કહેવાનું કે એવો કંઈ ઉજાગરો કરવાનો નહીં. પણ આપણે પુરુષ થયેલા છીએ એટલે જરા પુરુષાર્થ વધુ રાખવો છે, એવો નિર્ણય-નિશ્ચય હોવો જોઈએ કે મારે

હવે શુદ્ધ ઉપયોગ રાખવો જ છે. પછી ના રહ્યો એટલું નિકાલી બાબત. અને આપણે કંઈ ઉતાવળ કરવાની જરૂર નથી, રઘવાયા થવાની જરૂર નથી, મોક્ષ સામો આવશે. આપણે ત્યાં જવાની જરૂર નથી.

જાગૃતિ વધે તેમ વર્તમાન વર્તે

વર્તમાનમાં હોય એ આપણું. આપણે ફિલમ જોવાની. ભૂતકાળની ફિલમો કે ભવિષ્યકાળની ફિલમો જોવાનું આપણું કામ નહીં.

પ્રશ્નકર્તા : એમ જો વિચાર કરીએ દાદાજી, તો વર્તમાન જેવી કોઈ વસ્તુ જ નથી. વર્તમાન કોને કહેવો, કઈ ક્ષણને કહેવી, એ પકડાય એવી પણ નથી.

દાદાશ્રી : ના, છે. વર્તમાન બહુ સૂક્ષ્મ વસ્તુ છે. આ બાજુ ભૂતકાળ ને પેલી બાજુ ભવિષ્યકાળ, એ બેની વચ્ચે સૂક્ષ્મ ભાગમાં વર્તમાન હોય. તેને અજ્ઞાની પકડી જ ના શકે, 'જ્ઞાની' જ એને પકડી શકે.

પ્રશ્નકર્તા : હા, પણ એટલે આમ સાધારણ રીતે પકડાય એવું નથી.

દાદાશ્રી : એક જ સમયને વર્તમાન કહેવાય, એમાં જે વર્તે છે...

પ્રશ્નકર્તા : હવે સમયની જાગૃતિ ક્યાં ?

દાદાશ્રી : ના, જાગૃતિ ભલે ના હોય પણ એના મનમાં ભાવ છે ને, એટલે પહોંચે. જેટલી જાગૃતિ એટલું વર્તમાન. પણ છે ખરું વર્તમાન.

પ્રશ્નકર્તા : છે તો ખરું જ, ચોક્કસ છે. અને એ જ છે, જે છે એ.

દાદાશ્રી : જ્યારે એક સમયને જાણે ત્યારે વ્યવસ્થિતને જાણે ને તે કેવળને, કેવળજ્ઞાનને જાણે.

પ્રશ્નકર્તા : બધું એકીસાથે ?

દાદાશ્રી : એકીસાથે બધું.

વર્તમાન સમજતા કેવળજ્ઞાન થાય

જો કદી અમારું આપેલું 'વ્યવસ્થિત' એક્ઝેક્ટ સમજે, તો આ બાજુ કેવળજ્ઞાન થાય એવું છે. જેટલી સમજ બેઠી અને ફિટ થઈ ગઈ અને એની પેલી બાજુ કેવળજ્ઞાન સામું થાય એવું છે. એ અમારી કુલ (પૂર્ણ) સમજમાં આવ્યા પછી અમે આપેલું છે અને અમારી આ કેટલાય અવતારની શોધખોળ છે ! વ્યવસ્થિત ના હોય તો શું થાય ? માણસને ઠંડક જ ના રહે ને ! કે કાલે સવારે, ભવિષ્યમાં શું થશે એના જ વિચારો આવ્યા કરે, શું થાય ?

મેં તમને ગમે એટલી લાઈન ઓફ ડિમાર્કશન મારી આપી હોય પણ રહે નહીં ને ! આ તમને ભય લાગે છે કંઈ આગળનો ? આગળનો ભય લાગે છે ?

પ્રશ્નકર્તા : ના.

દાદાશ્રી : આ વ્યવસ્થિત જે અમે જ્ઞાન આપીએ છીએ ને, તેને છે તે ભવિષ્યકાળનો બિલકુલ ભય લાગે નહીં. અને ભૂતકાળના ભયને ઉથામે નહીં. એટલે વર્તમાનમાં રહે એ માણસો બધા. એટલે મેં કીધું, રસ-રોટલી ખાતા હોય તે વર્તમાનમાં રહેવું. આપણી ઉપર ઘંટ પડે એવો નથી. તમારી ઉપર નથી પડવાનો. ઘંટ અજ્ઞાનતા છે ત્યાં પડશે. જ્યાં જ્ઞાન છે ત્યાં ઘંટ નથી.

પ્રશ્નકર્તા : આપણા માટે તો હવે વર્તમાનમાં વર્ત્યા જ કરવું એ જ કેવળજ્ઞાન ને ?

દાદાશ્રી : હા, કેવળજ્ઞાન, આથી બીજું ના હોય. ભૂતકાળનો ઉપયોગ નહીં, ભવિષ્યકાળનો ઉપયોગ નહીં, વર્તમાનકાળનો ઉપયોગ.

આપણે અક્રમ જ્ઞાન એવું આપ્યું છે કે ભૂતકાળ ભૂલી જાવ. ભવિષ્યકાળ વ્યવસ્થિતના હાથમાં સોંપી દીધો. હવે રહ્યું શું ? કેવળજ્ઞાન સ્વરૂપે ઉત્પન્ન થાય એવું આપણું જ્ઞાન આપેલું છે.

વર્તમાનમાં રહે એ અમરપદ

ભૂતકાળ ને ભવિષ્યકાળ જોડે આપણે લેવાય નથી ને દેવાય નથી. વર્તમાનમાં કાયમ રહેવું, તેનું નામ જ અમરપદ. અમે વર્તમાનમાં એવા ને એવા જ રહીએ છીએ. રાત્રે ઉઠાડો તોય એવા ને દહાડે ઉઠાડો તોય એવા. જ્યારે જોઈએ ત્યારે એવા ને એવા જ હોઈએ. જ્ઞાની પુરુષ કોઈ દહાડો જૂના જ ના થાય. રોજ નવા ને નવા, નવા ને નવા, ફેશ જ લાગ્યા કરે. એમની વાત ફેશ લાગે, એમનું વર્તન ફેશ લાગે. એમનું વર્તન મનોહર હોય, વાણી મનોહર હોય, એમનો વિનય પણ મનોહર હોય. મનોહર એટલે આપણા મનનું હરણ કરી લે તેવું હોય.

પ્રશ્નકર્તા : સદૈવ આહ્લાદકકર.

દાદાશ્રી : હંઅ... હૃદયને આહ્લાદકકર !

પ્રશ્નકર્તા : આપ દરેક પળે પળે નવી અનુભૂતિ આપો છો.

દાદાશ્રી : પંદર-પંદર વર્ષથી સત્સંગમાં આવે છે તે મહાત્માઓને અમે કોઈક દહાડો પાછા પૂછીએ કે 'તમને ગઈકાલે દાદા હતા, એ જૂના નથી થતા કોઈ દહાડોય ? ત્યારે કહે, 'ના, દાદાને કાયમ ફેશ જોઈએ છીએ. બીજી બધી ચીજો જૂની થયા કરે, આ જૂની ના થાય એ મોટું આશ્ચર્ય છે !'

પ્રશ્નકર્તા : એનું કારણ શું ?

દાદાશ્રી : બધું ફેશ, આ વાણીએ ફેશ ! જે પોતાની આત્મમસ્તી કહે છે ને એય ફેશ, નવી જ જાતની ! જોનારને એમ થાય કે શું આ બેઠા છે ! એમના કોઈ ભગવાન જેવાય ઉપરી નથી ! હવે એને જગત 'ખુમારી' કહે. શબ્દ તો જોઈએ

ને ! હવે ખરેખર આ ખુમારી નથી હોતી. પણ એ એને એમ લાગે કે કઈ જાતની ખુમારી આ !

જ્ઞાનીને કાળ, કર્મ ને માયા અડે નહીં

હું શું કહું છું ? વર્તમાનમાં રહેતા શીખો. તમને વર્તમાનમાં રહેવા માટેના બધા રક્ષણો આપ્યા છે. અમે વગર રક્ષણો રહીએ છીએ.

અમારામાં ને તમારામાં ફેર કેટલો ? અમે કાળને વશ કર્યો છે. લોકોને તો કાળ ખાઈ જાય. તમારે કાળને વશ કરવાનો બાકી છે. કાળ વશ કેવી રીતે થાય ? ભવિષ્યકાળ 'વ્યવસ્થિત'ના હાથમાં છે, ભૂતકાળ વિસારે પડી ગયો. માટે વર્તમાનમાં રહો. એટલે કાળ વશ થાય.

હવે આપણને વર્તમાનકાળ હોય. એટલે વર્તમાન જેણે હાથમાં ઝાલ્યો એણે કાળ હાથમાં ઝાલ્યો. એને કાળ, કર્મ ને માયા અડે નહીં, નિરંતર વર્તમાન જ હોય છે ને વર્તમાનમાં જાગૃત રહેવું એ જાગૃતિ.

'અમને' તો અમારો મોક્ષ નિરંતર વર્ત્યા જ કરે છે. 'જ્ઞાની'ને કાળ, કર્મ ને માયા અડે નહીં. દ્રવ્ય-ક્ષેત્ર-કાળ-ભાવ અને ભવથી અપ્રતિબદ્ધપણે વિચરે તે જ્ઞાની.

જ્ઞાની પાસે વર્તમાન યોગનો પુરુષાર્થ

પ્રશ્નકર્તા : કોઈ યોગ્ય વ્યક્તિને તમે તમારી શક્તિઓ આપીને જશો ને ?

દાદાશ્રી : પણ એના આધારે આપણે શું બેસી રહેવું ? એ આપીને જાય, એના કરતાં અમે છીએ ત્યાં સુધી કામ કાઢી લો ને ! પાછળ તો વારસદારો 'ઈન્ટેલિજેન્શિયા' (બુદ્ધિશાળી) હોય. એ મૂળ વાતને આધીપાછી કરે ! માટે મૂળ પુરુષ હોય ત્યારે તેમની પાસે કામ કાઢી લેવું ને એને માટે સંસારને બાજુએ મૂકી દેવાનો !

આવું 'રિયલ' કો'ક ફેરો હોય ત્યાં સંપૂર્ણ પદ પ્રાપ્ત થાય, ત્યાં સચ્ચી આઝાદી મળે. ભગવાન પણ ઉપરી નહીં, એવી આઝાદી પ્રાપ્ત થાય.

અમે જ્ઞાન આપીએ છીએ, પછી વાસ્તવિકતા 'ઓપન' થાય છે. પછી પોતે પુરુષ થાય છે. પછી તમને 'હું પરમાત્મા છું' એવું ભાન થાય. અમે પાપો ભસ્મીભૂત કરાવડાવીએ છીએ, દિવ્યચક્ષુ આપીએ એટલે બધામાં પરમાત્મા દેખાય ! એટલે આવું પદ આપ્યા પછી, પરમાત્મયોગ આપ્યા પછી તમને પાંચ આજ્ઞા આપીએ છીએ.

પુરુષ થયા વગર પુરુષાર્થ થાય નહીં. જ્યાં જાગૃત થયો, એટલે પોતાની ભૂલો દેખાવા માંડી, નિષ્પક્ષપાતપણે દેખાવા માંડ્યું. ચંદુભાઈનો એકેએક દોષ સમજતા થાય ત્યારે નિષ્પક્ષપાતપણું થયું. ત્યારે જજમેન્ટ પાવર આવે, ત્યાર પછી પુરુષાર્થ ખરો મંડાય. પુરુષ થયા પછીનો પુરુષાર્થ એટલે એક ત્રાડ પાડે તો કેટલાય સિંહ ને સિંહણો ભાગી જાય ! પણ આ તો ફૂરફૂરિયાં હઉ મોઢું ચાટી જાય છે !

મોક્ષે જવાની કંઈક ભાવના હોય, જે કંઈક પ્રાપ્ત કરવાની ભાવના હોય ને, તેની મહીં તન્મયાકાર વૃત્તિ રહે, એટલે એ બાજુની તીવ્રતા હોવી જોઈએ. તીવ્રતા એટલે પોતાનો જબરજસ્ત પુરુષાર્થ હોવો જોઈએ.

તમે પરમાત્મપદ, પરમાત્મસુખ બધું જોયેલું છે. એ તમારા લક્ષમાં છે, ત્યાં સુધી તમે ફરી પાછા અસલ સ્ટેજમાં આવી જશો. માટે ફરી આવો યોગ જમાવી લો. સંસારનું જે થવાનું હોય તે થાય. 'વ્યવસ્થિત'ના તાબામાં બધું સોંપી દેવાનું અને વર્તમાનયોગમાં જ રહેવું.

વિજ્ઞાન મળ્યા પછી ક્ષણ વર્તમાન ન ચૂકાય

પ્રશ્નકર્તા : દાદા પાસે આવ્યા પછી ખાત્રી

થઈ ગઈ કે હવે આ દેહધારી પરમાત્મા છે. એટલે પછી જો તીવ્ર પુરુષાર્થ જો એનો હોય...

દાદાશ્રી : બસ, તો બહુ થઈ ગયું. છૂટી ગયો એ. બીજો વાંધો નથી, નુકસાનકારક નથી. અને સંસાર ચાલે એને માટે ઓળંબો આપ્યો. કારણ કે ત્યાં સુધી પેલું સંસાર ચલાવવાની ચિંતા રહેતી'તી. પણ આ તો ઓળંબો આપ્યો કે એય વ્યવસ્થિત ચલાવી લેશે. બધા ઓળંબા સાથે આપ્યું છે. તે કોઈ જાતની વરીઝ (ચિંતા) રાખ્યા સિવાય બધું આપ્યું અને કમિક માર્ગમાં તો ઘર ચલાવવાની પછી ઉપાધિ, ધંધો ચલાવવાની ઉપાધિ, ભવિષ્યની ચિંતા પાછી. આ તો ભવિષ્યની ચિંતા-બિંતા કશું નહીં.

તમને તો ભવિષ્યકાળનો ભય જ ઊડી ગયો ! ભવિષ્યકાળનો ભય નહીં, કેટલું સરળ છે ! હવે આવી સરળતામાં કામ ના કાઢી લે, તો એની જ ભૂલ છે ને ! એટલે નિરંતર વર્તમાનકાળમાં રહેવાનું આ વિજ્ઞાન છે.

ભૂતકાળ કંઈ ભૂલી જવાય એવો નથી, પણ ભૂતકાળને જુઓ અને જાણો. શું યાદ આવે છે એને જુઓ અને જાણો, એટલે એ ભૂલી ગયા બરોબર. એમ કરતા કરતા ભૂલી જવાય એટલે પછી તમારે મહેનત કરવાની રહેશે નહીં, સહજ ભાવે. ત્યાં સુધી પુરુષે પુરુષાર્થ ને પરાક્રમ ભજવવાના છે.

અમનેય વર્તમાનનું જ દેખાય, બીજી ભાંજગડ નહીં અને તમનેય એવું કહીએ છીએ કે ભઈ, તમે વર્તમાનમાં રહો. તમારે હવે વર્તમાનમાં રહેવું જોઈએ. બસ આટલું જ આપણું વિજ્ઞાન કહે છે, 'વર્તમાન વર્તે સદા સો જ્ઞાની જગમાંહી.' એટલે આ 'જ્ઞાન' પછી તમારે નિરંતર વર્તમાન જ હોવો જોઈએ. જે વખતે જે સંયોગ હોય ત્યાં વર્તમાનમાં જ રહેવું, એક ક્ષણ પણ વર્તમાન ન જાય.

- જય સચ્ચિદાનંદ

પુણે (મહારાષ્ટ્ર)માં...

પરમ પૂજ્ય દાદા ભગવાન પ્રેરિત નિષ્પક્ષપાતી ત્રિમંદિરનો ભવ્ય પ્રાણપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

(આત્મજ્ઞાની પૂજ્યશ્રી દીપકભાઈના સાનિધ્યમાં)

તા. ૧૨ ફેબ્રુઆરી થી ૧૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૫

૧૨ ફેબ્રુઆરી (બુધ) સાંજે ૫ થી ૭ - સત્સંગ

૧૩ ફેબ્રુઆરી (ગુરુ) સવારે ૧૦ થી ૧૨-૩૦ - સત્સંગ

સાંજે ૪-૩૦ થી ૭ - સત્સંગ

૧૪ ફેબ્રુઆરી (શુક્ર) સવારે ૯-૩૦ થી ૧૨-૪૦ - શ્રી શિવ મંદિરમાં સ્થાપિત બદા ભગવંતોની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા

સાંજે ૪-૩૦ થી ૭ - સત્સંગ

૧૫ ફેબ્રુઆરી (શનિ) સવારે ૯-૩૦ થી ૧૨-૩૦ - શ્રી કૃષ્ણ મંદિરમાં સ્થાપિત બદા ભગવંતોની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા

સાંજે ૩-૩૦ થી ૭ - જ્ઞાનવિધિ

૧૬ ફેબ્રુઆરી (રવિ) સવારે ૯ થી ૧૨-૧૫ - શ્રી સીમંદર સ્વામી મંદિરમાં સ્થાપિત બદા ભગવંતોની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા

સૂચના : આ પાંચ દિવસના પ્રાણપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવમાં (ટેન્ટમાં) રહેવાની સગવડ તથા ભોજનની સુવિધા વિના મૂલ્યે રહેશે, શિબિરમાં ભાગ લેવા માટે 'Akonnect' મોબાઈલ એપ પર રજિસ્ટ્રેશન કરાવવાનું રહેશે, વધુ વિગત માટે આપના સેન્ટર પર અથવા અડાલજના રજિસ્ટ્રેશન નંબર 9924348880 પર સંપર્ક કરવો.

સ્થળ : ત્રિમંદિર, પુણે-બેંગલોર હાઇવે રોડ, ખેડ શિવાપુરની નજીક, વરવે બીકે, પુણે, મહારાષ્ટ્ર.

સંપર્ક : 7218473468, 9425643302

પૂજ્ય નીરુમા / પૂજ્ય દીપકભાઈને તિહાળો ટીવી ચેનલ પર

ભારત

- 'દૂરદર્શન ગિરનાર' પર દરરોજ સવારે ૭-૩૦ થી ૮-૩૦, રાત્રે ૯-૩૦ થી ૧૦-૩૦
- 'ધર્મ સંદેશ' ચેનલ પર દરરોજ સવારે ૨-૫૦ થી ૩-૫૦, બપોરે ૨-૩૦ થી ૩, રાત્રે ૮ થી ૯
- 'વાલમ' પર દરરોજ સાંજે ૬ થી ૭ (ફક્ત ગુજરાત રાજ્યમાં)
- 'સાધના ગોલ્ડ ગુજરાતી' પર દરરોજ સવારે ૭ થી ૮, રાત્રે ૮ થી ૯
- 'સાધના' પર હર રોજ સુબહ 7-50 સે 8-15 (હિન્દી મેં)
- 'દૂરદર્શન ઉત્તરપ્રદેશ' પર હર રોજ સુબહ 7-30 સે 8 ઓર ડોપહર 3 સે 4 (હિન્દીમેં)
- 'દૂરદર્શન સહ્યાદ્રિ' પર હર રોજ સુબહ 7 સે 7-45, ઓર ડોપહર 3-30 સે 4 સોમ સે શુક્ર ઓર શનિ-રવિ ડોપહર 11-30 સે 12 (મરાઠીમેં)
- 'આસ્થા કન્નડા' પર હર રોજ ડોપહર 12 સે 12-30 તથા શામ 4-30 સે 5 (કન્નડામેં)
- 'દૂરદર્શન ચંદના' પર હર રોજ શામ 6-30 સે 7 (કન્નડામેં)

ત્રિમંદિરોના સંપર્ક : અડાલજ : 9328661166-77; રાજકોટ : 9924343478; ભુજ : 9924345588; ગોધરા : 9723707738;

મોરબી : 9924341188; સુરેન્દ્રનગર : 9737048322; અમરેલી : 9924344460; વડોદરા : 9574001557;

અંબાર : 9924346622; જામનગર : 9924343687; જૂનાગઢ : 9924344489; મુંબઈ : 9323528901;

ભાવનગર : 9313882288; અમદાવાદ (દાદા દર્શન) : 9574001445; વડોદરા (દાદા મંદિર) : 9924343335

U.S.A. Canada: +1 877-505-3232; U.K.: +44 330-111-3232; Australia : +61 402179706

આત્મજ્ઞાની પૂજ્યશ્રી દીપકભાઈના આગામી સત્સંગ કાર્યક્રમો

વડોદરામાં પરમ પૂજ્ય દાદા ભગવાનનો ૧૧૭મો જન્મજયંતી મહોત્સવ

- ૧૦ નવેમ્બર (રવિ) સાંજે ૬ થી ૧૦-૩૦ - ઉદ્ઘાટન સમારંભ (સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ)
- ૧૧ નવેમ્બર (સોમ) સવારે ૧૦ થી ૧૨-૩૦ - સત્સંગ અને સાંજે ૫-૩૦ થી ૭-૩૦ - સત્સંગ
- ૧૨-૧૩ નવેમ્બર (મંગળ-બુધ) સવારે ૧૦ થી ૧૨-૩૦ - સત્સંગ અને સાંજે ૮ થી ૧૦-૩૦ - સત્સંગ
- ૧૪ નવેમ્બર (ગુરુ) સવારે ૮ થી ૯-૩૦ - જન્મજયંતી નિમિત્તે પૂજન-સંદેશો-આરતી
સવારે ૧૦ થી ૧ અને સાંજે ૫-૩૦ થી ૭-૩૦ (પૂજ્યશ્રીના દ્રષ્ટિ દર્શન)
- ૧૫ નવેમ્બર (શુક્ર) સવારે ૧૦ થી ૧૨-૩૦ - સત્સંગ અને સાંજે ૭ થી ૧૦-૩૦ - જ્ઞાનવિદિ
- સૂચના :** શિબિરમાં ભાગ લેવા માટે 'Akonnnect' મોબાઈલ એપ પર રજિસ્ટ્રેશન કરાવવાનું રહેશે, વધુ વિગત માટે આપના સેન્ટર પર અથવા અડાલજના રજિસ્ટ્રેશન નંબર 9924348880 પર સંપર્ક કરવો.
- સ્થળ :** નવલખી ગ્રાઉન્ડ, વડોદરા. **સંપર્ક :** 9090515149

અડાલજ

- ૨૩ નવેમ્બર (શનિ) સાંજે ૫ થી ૭ - સત્સંગ તથા ૨૪ નવેમ્બર (રવિ) - સાંજે ૪ થી ૭-૩૦ - જ્ઞાનવિદિ
- ૨૧ થી ૨૮ ડિસેમ્બર પારાયણ - વાંચન અને પ્રશ્નોત્તરી (આપ્તવાણી ૧૪ ભાગ - ૪)
- ૨૯ ડિસેમ્બર (રવિ) શ્રી સીમંધર સ્વામીની નાની મૂર્તિઓની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા
- સૂચના :** પારાયણમાં ભાગ લેવા માટે 'Akonnnect' મોબાઈલ એપ પર રજિસ્ટ્રેશન કરાવવાનું રહેશે.

પાલનપુર

- ૨૭ નવેમ્બર (બુધ) સાંજે ૭ થી ૧૦ - સત્સંગ તથા ૨૮ નવેમ્બર (ગુરુ) - સાંજે ૬-૩૦ થી ૧૦ - જ્ઞાનવિદિ
- ૨૯ નવેમ્બર (શુક્ર) સાંજે ૭ થી ૧૦ - આપ્તપુત્ર સત્સંગ
- સ્થળ :** કિયા મોટર્સની બાજુના મેદાનમાં, આબુ રોડ હાઈવે, પાલનપુર. **સંપર્ક :** 9924916767

અમદાવાદ

- ૬-૭ ડિસેમ્બર (શુક્ર-શનિ) સાંજે ૭-૩૦ થી ૧૦-૩૦ - સત્સંગ
- ૮ ડિસેમ્બર (રવિ) સાંજે ૫-૩૦ થી ૯ - જ્ઞાનવિદિ
- સ્થળ :** દિવ્યપથ સ્કૂલની સામેના મેદાનમાં, નારણપુરા, અમદાવાદ. **સંપર્ક :** 9913757441

સુરેન્દ્રનગર

- ૧૦ અને ૧૨ ડિસેમ્બર (મંગળ-ગુરુ) સાંજે ૭-૩૦ થી ૧૦-૩૦ - આપ્તપુત્ર સત્સંગ
- ૧૧ ડિસેમ્બર (બુધ) સાંજે ૭ થી ૧૦-૩૦ - જ્ઞાનવિદિ
- સ્થળ :** એમ. પી. શાહ આર્ટ્સ અને સાયન્સ કોલેજ, બસ સ્ટેન્ડ રોડ, સુરેન્દ્રનગર. **સંપર્ક :** 9106936482

ગાંધીધામ

- ૧૪ ડિસેમ્બર (શનિ) સાંજે ૭ થી ૧૦ - સત્સંગ તથા ૧૫ ડિસેમ્બર (રવિ) સાંજે ૫-૩૦ થી ૯ - જ્ઞાનવિદિ
- ૧૬ ડિસેમ્બર (સોમ) સાંજે ૭ થી ૧૦ - આપ્તપુત્ર સત્સંગ
- સ્થળ :** ડી.પી.ટી. ગ્રાઉન્ડ, ચોટરી સર્કલની બાજુમાં, ટાગોર રોડ, ગાંધીધામ (કચ્છ). **સંપર્ક :** 9924348844

જાન્યેન ૨૦૨૪
વર્ષ-૩૦, અંક-૩
સર્ગ ૩૧-૩૫૧

દાદાશ્રી

Date Of Publication 1st of Every Month
RNI No. 67543/95
Reg. no. G-GNR-347 valid up to 31-12-2026
Licensed to Post Without Pre-payment*
No. PMG/NG/037/2024-2026
Valid up to 31-12-2026
Posted at Gandhinagar SRO
on 1st of every month.

મોક્ષનો હેતુ પૂરો કરવા આ ભવ

આપણે તો મનુષ્ય અવતારમાં શું કામ કરવાનું છે ? ત્યારે કહે કે મોક્ષ હેતુ પૂરતું, એટલું જ કામ પૂરું કરવાનું છે. મોક્ષના હેતુ માટે જે સાધન મળી આવે એ સાધનની આરાધના માટે આ મનુષ્યદેહ હોય છે. અત્યારે તો સાંસારિક હિતનું ભાન કોને કહેવાય ? જેને નૈતિકતાનું ધોરણ હોય, પ્રમાણિકતાનું ધોરણ હોય, જેને લોભ નોર્મલ હોય, જેનામાં કપટ ના હોય, માન પણ નોર્મલ હોય, એને સાંસારિક હિતનું ભાન કહેવાય. બાકી એબ્નોર્મલ લોક હોય, તેને હિતનું ભાન તે રહેતું હશે ? લોભાંધ થયેલો હોય, માનાંધ થયેલો હોય, તે કોની જોડે માથું અથડાવશે તે શું કહેવાય ? સાંસારિક હિતનું ભાન હોય તેને માણસ કહેવાય. બાકી આમનો તો ફોટો પાડે તો લોક કહે ખરાં કે માણસનો ફોટો છે, પણ મહીં માણસના ગુણ નથી.

- દાદાશ્રી

માસિક - મહાવિદેહ ગાંધીનગર વલી પ્રકાશક અને મુદ્રક - ડિમ્પલ મહેતાણે ઇબા મહીસિન્દ, એચ વી ઠાપડીયા
ન્યુ સ્કૂલની સામે છાયાલ-પ્રતાપપુરા રોડ, મુ. છાયાલ, તા. ઠલોલ, જિ. ગાંધીનગર - ૩૮૨૦૨૦ ખાતે છપાવી પ્રકાશિત કર્યું.